

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 11 minut 02)

(Obradom przewodniczą marszałek Adam Struzik i wicemarszałek Stefan Jurczak)

Marszałek Adam Struzik:

Wznawiam posiedzenie.

Na sekretarzy posiedzenia powołuję senatorów Krzysztofa Borkowskiego i Andrzeja Chronowskiego.

Przystępujemy do punktu ósmego porządku... Proszę?

(Senator Krzysztof Kozłowski: Panie Marszałku, w sprawie formalnej.)

Tak, proszę.

Senator Krzysztof Kozłowski:

Chciałem tylko zakomunikować, że wbrew obietnicom właśnie o 11.00 rozpoczynają się obrady Podkomisji Podstaw Ustrojowych Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego i ma być rozpatrywany zapis dotyczący stosunków między Kościołem a państwem. Otóż jestem członkiem tej podkomisji i stwierdzam, że nie jestem w stanie brać udziału w głosowaniach w Senacie i jednocześnie uczestniczyć w tych obradach, skądinąd dość ważnych.

Marszałek Adam Struzik:

Panie Senatorze, przewidujemy rozpatrzenie teraz punktów ósmego i dziewiątego. Sądzę, że głosować będziemy dopiero około godziny 13.30, może 13.00. Ponadto chcę stwierdzić, że wczoraj pracowaliśmy prawie do godziny 1.00 w nocy i nie dało się już więcej nic zrobić. Po prostu nie byliśmy już w stanie pracować, w sensie fizycznym i psychicznym. Wyjaśniałem wczoraj, że ani marszałek Senatu, ani prezydium nie miało wpływu na wyznaczenie terminu posiedzenia komisji konstytucyjnej. Nie mogło też przesunąć terminu naszego posiedzenia. I chcę, żeby to było jasno powiedziane.

Proszę bardzo, pani senator Grześkowiak.

Senator Alicja Grześkowiak:

Panie Marszałku! Jestem w identycznej sytuacji jak pan senator Kozłowski i jeżeli to zgłaszamy, to nie dlatego, żebyśmy mieli jakieś uwagi do

pana marszałka. Wręcz przeciwnie – do podkomisji czy do komisji konstytucyjnej. Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Przykro mi. Myślę, że jakoś może uda nam się to połączyć tak, aby mogli państwo jednak uczestniczyć w głosowaniu.

Proszę sekretarzy o zajęcie miejsc przy stole prezydyalnym.

Przystępujemy do punktu ósmego porządku dziennego: inicjatywa ustawodawcza Senatu – projekt ustawy o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Przypominam, że projekt tej ustawy został przedstawiony na trzydziestym czwartym posiedzeniu Senatu w dniu 25 listopada 1994 r. Na tym samym posiedzeniu została też przeprowadzona nad nim debata, w której trakcie zostały zgłoszone wnioski i propozycje.

Po wyczerpaniu listy mówców marszałek, zgodnie z art. 63 ust. 2 Regulaminu Senatu, zarządził przerwę w obradach nad tym projektem i skierował go do Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej celem umożliwienia tym komisjom ustosunkowania się do zgłoszonych w trakcie debaty wniosków i propozycji.

Informuję, że komisje na wspólnym posiedzeniu ustosunkowały się do zgłoszonych uwag i przygotowały projekt ustawy oraz projekt uchwały w sprawie wniesienia go do Sejmu.

Zarządzam 5 minut technicznej przerwy, proszę państwa. Przepraszam bardzo.

(Przerwa w obradach od godziny 11 minut 03 do godziny 11 minut 08)

Marszałek Adam Struzik:

Wysoka Izbo! Ponieważ nie zakończyło się jeszcze posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia oraz Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, a w skład tych dwóch komisji wchodzi sprawozdawcy punktu ósmego, zarządzam

(marszałek A. Struzik)

przerwę do godziny 11.20, może do 11.25 dla bezpieczeństwa.

(Przerwa w obradach od godziny 11 minut 08
do godziny 11 minut 25))

Marszałek Adam Struzik:

Wznawiam obrady.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, pana senatora Jarzembowskiego, proszę o przedstawienie sprawozdania komisji. Przypominam, że sprawozdanie to zawarte jest w druku nr 135D.

Senator Ryszard Jarzembowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Za zamieszanie przepraszam, ale nasza komisja, która obraduje prawie permanentnie, i tym razem wykonywała pracę merytoryczną. Ale do rzeczy.

Istotą proponowanej nowelizacji ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych jest usunięcie przeszkód do korzystania przez tę grupę zawodową z wynikającego z ustawy zasadniczej obywatelskiego prawa do wybierania na stanowiska pracowników samorządowych. Chodzi o przyznanie żołnierzom zawodowym prawa do pełnienia funkcji w organach samorządowych i związane z tym przeniesienie żołnierza w stan nieczynny na okres pełnienia funkcji pracownika samorządowego z wyboru. Nie naruszy to żadnych innych ustaw obowiązujących w III Rzeczypospolitej, nie wiąże się z żadnymi wydatkami, a ponadto będzie podobne do rozwiązań stosowanych w Polsce przed wojną, w II Rzeczypospolitej.

Jak słusznie zauważa ekspert z Biura Legislatywnego Kancelarii Senatu, treść przywołanego w uzasadnieniu nowelizacji art. 67 ust. 2 ustawy zasadniczej, stanowiąca, że obywatele mają równe prawa, nie oznacza automatycznie, że prawa te są jednakowe. Atoli jest to przepis jednoznacznie zabraniający tworzenia rozwiązań wnoszących nie uzasadnione ograniczenia w dostępie do praw obywatelskich. Skoro bowiem wziąć pod uwagę, że przy zapisanej w art. 98 konstytucji dopuszczalności służby publicznej żołnierzy zawodowych w organach państwa o niewątpliwie politycznym charakterze, takich jak Sejm i Senat, to nie widać racjonalnych przesłanek ograniczenia im dostępu do stanowisk w administracji samorządowej z wyborów.

Zmiana ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, zawarta w druku nr 135D, o którą wnoszę w imieniu trzech połączonych Komisji:

Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Obrony Narodowej oraz Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, nie ma – wbrew supozycjom, jakie słyszeliśmy w toku pierwszego czytania projektu nowelizacji – charakteru politycznego. Samorząd mieszkańców nie jest, a w każdym razie nie powinien być traktowany jako pole działań politycznych. Jego organy wylaniane są po to, aby organizować zbiorowości lokalne w celu rozwiązywania podstawowych problemów tych wspólnot, z łataniem dziur w jezdni włącznie.

Nawiasem mówiąc, upolitycznienie myślenia i w rezultacie mówienia o samorządzie, które chwilami przewijało się w pierwszej debacie o nowelizacji w naszej izbie, wynika, być może, z niepełnego zrozumienia faktycznej roli samorządów oraz roli pracowników samorządowych. Kilkunastu senatorów obecnych na tej sali, wraz ze mną, łączy funkcje czy mandaty senatorów z mandatami radnych. I doskonale wiemy, jak to wygląda naprawdę, jak to wygląda od środka. I wiemy, że rada nie jest organem politycznym. A poza tym trzeba pamiętać o tym, że żołnierze są wybierani do rad i proponuje się im funkcje w organach samorządu i że o tym decydują wyborcy, a nie jakieś zewnętrzne instytucje polityczne.

Wysuwano także zastrzeżenie, czy w razie nowelizacji nie naruszy się zasady niepołączalności pewnych urzędów i stanowisk. Otóż to właśnie, aby taka niepołączalność urzędów była gwarantowana, jest równie ważną intencją inicjatorów zmiany ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Pragnę zauważyć, że właśnie dzisiaj, gdy przepisy konstytucji i ustawy pragmatycznej nie są kompatybilne, zachodzić może połączalność urzędów. Znam przykłady, gdy żołnierz zawodowy formalnie pełniący służbę wojskową, a faktycznie wykonujący z wyboru obowiązki prezydenta miasta pozostaje w zgodzie z konstytucją i jest zarazem „na bakier” z ustawą o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Bo tak naprawdę, ten kto wie, na czym to wszystko polega i jakie ma zajęcia prezydent, burmistrz czy wójt, wie też, że ich faktyczne łączenie z wykonywaniem czynnej służby wojskowej, zwłaszcza w przypadku oficera, jest absolutnie niemożliwe.

Wskutek niespójności między tymi ustawami, a zarazem działania przepisów ustawy samorządowej po wyborach samorządowych z 19 czerwca ujawniła się sytuacja patowa. Żołnierz zawodowy, pragnąc być w zgodzie z cytowaną przez pana senatora Piotra Łukasza Juliusza Andrzejewskiego podczas poprzedniego czytania tej nowelizacji zasadą *incompatibilitas*, prosi o przeniesienie w stan nieczynny. Ale przeniesiony być nie może, bo ustawodawca przed 25 laty, kiedy ustawa o służbie żołnierzy powstawała, takiej sytuacji po prostu nie przewidział. Jego przełożony, minister obrony narodowej, prawdopodobnie bardzo chętnie zwolniłby go z wojska z powodu

(senator R. Jarzembowski)

objęcia stanowiska w samorządzie, ale zwolnić go nie może, ponieważ wojskowego radnego, tak jak każdego innego, chronią przepisy ustawy samorządowej.

Właśnie dlatego, aby przerwać błędne koło, wnosimy o rozszerzenie art. 21 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych tak, aby minister mógł przenosić żołnierzy zawodowych w stan nieczynny w celu podjęcia przez nich pracy w organach samorządu terytorialnego, w wyniku wyboru.

Warto przypomnieć, że już obecnie przepisy tego artykułu zezwalają na przeniesienie żołnierza zawodowego w stan nieczynny, czyli okresowe zawieszenie służby w razie powołania lub mianowania na kierownicze stanowisko państwowe oraz w razie wyboru na posła lub senatora. A więc w praktyce oficer może być posłem, może być senatorem, może być wojewodą, może być ministrem, może być kierownikiem urzędu rejonowego, zastępcą kierownika itd., ale nie może być prezydentem miasta.

Należy się również państwu przypomnienie, że sytuacja, którą chcemy tą nowelizacją zmienić, jest sytuacją świeżej daty. Poprzednio bowiem, gdy prezydenci miast lub naczelnicy gmin byli terenowymi organami administracji państwowej stopnia podstawowego, oficerowie mogli być i bywali prezydentami miast, ponieważ nie godziło to w przepisy ustawy o służbie wojskowej, właśnie tej sprzed 25 lat, aktualnie obowiązującej. Ale gdy samorząd zyskał dzisiejszą rangę ustawową, ujawniły się przeszkody i wybory samorządowe sprzed pół roku wyraźnie ujawniły ową dysharmonię.

Dla niektórych spośród pań i panów senatorów nie było też jasne, czy ta nowelizacja nie osłabi polskich sił zbrojnych. Otóż obecnie w Polsce mamy realnie do czynienia z pięcioma przypadkami skorzystania przez oficerów z konstytucyjnego prawa do objęcia funkcji w organach samorządu. Skądinąd jest mi wiadomo, że wojsko polskie nie cierpi na brak oficerów starszych, wręcz przeciwnie, w stosunku do potrzeb jest ich o kilkuset za wielu. Jeżeli więc społeczność lokalna decyduje o powierzeniu oficerowi funkcji prezydenta miasta albo burmistrza czy wójta gminy, to niejako wychodzi naprzeciw dążeniom kierownictwa resortu do tego, aby oficerów w służbie czynnej było w wojsku tylu, ilu naprawdę potrzeba.

Podczas obrad połączonych komisji, we wtorek, zostaliśmy poinformowani przez upoważnionego do tego przedstawiciela Ministerstwa Obrony Narodowej, że jego kierownictwo nie tylko uznało zasadność proponowanej przez nas nowelizacji, ale skierowało odpowiedni wniosek do Rady Ministrów, która go również, jak się potem okazało, zaakceptowała.

Dobrze to wróży spełnieniu inicjatywy, którą – przypominam dla porządku – senacka komisja ustawodawcza na mój wniosek przyjęła już 21 września, zyskując następnie poparcie Komisji Obrony Narodowej i Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej. Jest to, jak się wydaje, jedna z nielicznych naszych inicjatyw ustawodawczych, która zyskuje tak silne poparcie dużej liczby parlamentarzystów i samych zainteresowanych.

Wnoszę zatem o poparcie przez panie i panów senatorów inicjatywy ustawodawczej, ujętej w druku nr 135D. Dziękuję państwu za uwagę.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, pana senatora Stefana Jurczaka.

Senator Stefan Jurczak:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Kiedy słuchałem wypowiedzi sprawozdawcy, i poprzednio, i teraz, cały czas tkwiło we mnie wahanie, czy nie wycofać wniosku. Ale chciałbym, żebyśmy sobie zadali pytanie, czym jest praca i czym jest służba. Może zrobię to w taki sposób, że nie będę czytał tego, co sobie przygotowałem, tylko odpowiem na pytanie, dlaczego i w jaki sposób nasz wniosek sprzeciwia się omawianemu projektowi.

Zastanawiam się nad dwiema rzeczami. Przede wszystkim, czy my przypadkiem nie robimy żołnierzom krzywdy? Pan senator Jarzembowski kiedyś mówił o tym, jak wysoko są wykwalifikowani, jaką zdobywają wiedzę i jak bardzo potrzebni są w armii. Proszę sobie zatem wyobrazić, że młody człowiek, który idzie do szkoły oficerskiej, uczy się na zupełnie innych zasadach niż obowiązujące w pozostałych uczelniach. Dostaje mundur, wyżywienie, mieszkanie, nie kupuje książek, armia bowiem – to znaczy my, podatnicy – wszystko mu dostarcza. Kiedy więc kończy tę szkołę, oczekujemy od niego, że będzie bronił naszego kraju. Nie widzę przeszkód, żeby oficer był na przykład prezydentem czy wojewodą, ale przecież ktoś, kto jest dowódcą kompanii, jednostki czy pułku, dostaje awans w wojsku za pełnienie służby, za lata służby.

Projekt pana Jarzembowskiego zmierza do tego, żeby żołnierz mógł wrócić do armii. Ale przecież taki ktoś przez cztery lata nie był związany z armią, nie brał udziału w ćwiczeniach, przygotowaniach obronności kraju, zajmował się bowiem zupełnie innymi rzeczami. Jak ktoś taki będzie potraktowany, kiedy wróci do armii? Jak

(senator S. Jurczak)

będą potraktowane te cztery lata? Czy jako służba? Czy czeka go awans? Jego koledzy w tym samym czasie już będą awansować. Awans o każdy stopień łączy się ze wzrostem wysokości pensji, czyli żołdu. Stąd moje wątpliwości.

Wiem, że do przestrzegania praw konstytucji i ustaw zobowiązuje żołnierzy zawodowych ustawa o dyscyplinie żołnierzy zawodowych. Pani minister kiedyś sugerowała na naszej sesji, że ta kwestia powinna być uregulowana w ustawie zasadniczej i zapowiedziała przedstawienie komisji konstytucyjnej stanowiska resortu w tej sprawie. Biorąc pod uwagę, że właśnie trwają prace nad konstytucją, powinno to być w jakiś sposób uwzględnione.

Panie Senatorze, wiem, że jedna jaskółka wiosny nie czyni. Być może powinniśmy zorientować się, ilu oficerów pełni funkcję radnych. Rozpatruję tę kwestię również z innego punktu widzenia. Nie chciałbym tu zagłębiać się w politykę, ale warto zauważyć, że w pewnym sensie odchodzimy od apolityczności armii, jeżeli godzimy się na to, by oficer obejmował stanowisko na przykład wójta czy burmistrza.

W omawianej ustawie chodzi o to, żeby zagwarantować takiej osobie możliwość powrotu do armii, prawda? Jeżeli bowiem oficer nie wraca, to nie widzę problemu. Każdy, poczawszy od porucznika, a skończywszy na generale, może to zrobić. Nie wyobrażam sobie jednak przerwy w służbie i powrotu do armii.

Zresztą do Trybunału Konstytucyjnego został skierowany wniosek o wyjaśnienie zgodności ustawy pragmatycznej z konstytucją i wskazanymi ustawami samorządowymi.

Przed chwilą pan senator mówił, że iluś tych oficerów jest w wojsku niepotrzebnych. Jeśli są niepotrzebni, to po co mają tam wracać? Niech już zostaną w służbie publicznej i nawet do emerytury pełnią funkcję prezydenta czy burmistrza, jeśli będą stale wybierani.

W imieniu wnioskodawców proszę panie i panów senatorów, by pochopnie nie podejmowali decyzji. Zwracam się z prośbą o odrzucenie tej inicjatywy senackiej. Dziękuję za uwagę.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Chciałem zapytać, czy ktoś z pań lub panów senatorów chciałby z miejsca zadać sprawozdawcom krótkie pytanie?

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Piotr Stępień:

Mam pytanie do pana senatora Jarzembowskiego jako sprawozdawcy wniosku mniejszości. Jaka w przyszłości może być skala omawianego

problemu? Dzisiaj mówimy o pięciu przypadkach. Czy rzeczywiście będą takie sytuacje? Czy żołnierze będą wybierani i będą zmuszani do przerywania kariery?

Marszałek Adam Struzik:

Proszę od razu o następne pytanie.

Senator Ireneusz Michaś:

Panie Senatorze, czy nie obawia się pan, że włączenie żołnierza zawodowego do administracji samorządowej na stanowisko prezydenta czy burmistrza może uzależniać tego żołnierza od dowódcy jednostki, która będzie stacjonowała na terenie danego miasta czy gminy? Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Czy są jeszcze pytania?

Proszę bardzo.

Senator Grzegorz Woźny:

Mam pytanie do pana senatora Jurczaka. Rozpoczął pan sprawozdanie od stwierdzenia, że zamierzał pan wycofać wniosek, a w końcu powiedział pan, że proponuje odrzucenie zmiany ustawy. I następna rzecz: czym różni się na przykład lekarz oficer od lekarza pracującego w cywilu?

Marszałek Adam Struzik:

Senator Czerwiński, proszę bardzo.

Senator Lech Czerwiński:

Mam jeszcze pytanie do pana marszałka Jurczaka.

(*Senator Stefan Jurczak: Może odpowiem, Panie Senatorze, jeżeli można...*)

Panie Marszałku, rozumiem, iż wnioskodawcy mają na uwadze to, że jeżeli ich wniosek by przeszedł, to pozostanie jeszcze konflikt prawny. Czy to dla wszystkich jest tak oczywiste, jak dla mnie? Bo zdaje się, że co do tego mało kto ma wątpliwości.

(*Senator Ryszard Jarzembowski: Można?*)

Marszałek Adam Struzik:

Dobrze.

Proszę pana senatora Jarzembowskiego o odpowiedź na te dwa pytania, żeby nam się to wszystko nie nałożyło.

Senator Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku. Chciałbym na początku zauważyć, że pytań było więcej. Właściwie cała wypowiedź wielce szanownego

(senator R. Jarzembowski)

pana marszałka Jurczaka była jednym wielkim pytaniem, które zarazem zawierało w sobie odpowiedź, ponieważ pan marszałek Jurczak swoje wątpliwości odnosił do tych spraw, które starałem się wyjaśnić w przedmowie sprawozdawczej.

Pan marszałek zapytał, czy oficer po czterech latach po zakończeniu kadencji może wrócić do jednostki i na jakich zasadach ma to zrobić. Otóż na takich samych, Panie Senatorze, na jakich wraca poseł czy senator po zakończeniu kadencji. To nie jest nic nowego. Nie jest tak, że nagle odkrywamy nową możliwość i zezwalamy żołnierzom zawodowym na wybieranie do organów przedstawicielskich. Taka możliwość już istnieje i są takie przypadki. Pan poseł Stanisław Dzienisiewicz – kapitan, który w tej chwili jest posłem na Sejm – po zakończeniu obecnej kadencji, być może, jeżeli nie będzie wybrany po raz wtóry, wróci do jednostki. Są więc takie przypadki.

Już w sprawozdaniu podniosłem ten wątek, ponieważ pojawiały się wątpliwości, że jeżeli możemy mówić o polityczności mandatów, to bez wątplenia takie są nasze mandaty – posłów i senatorów. A to jest przecież dopuszczone w art. 98 konstytucji. W przypadku samorządów lokalnych można natomiast mówić o poglądach osób, które w nich zasiadają, ale sam samorząd gminy, jego organy – w których ja sam działałem i wielu z państwa – nie mają z polityką naprawdę wiele wspólnego. Przykład dziury w jezdni podałem jako wzięty z życia. Tak jest, my się w radach zajmujemy między innymi takimi sprawami – organizowaniem społeczności. I to nie jest ten typ działalności, który upolityczniałby armię. Jedno z drugim nie ma absolutnie nic wspólnego.

Wracam do pytań, które zadali panowie senatorowie Stępień i Michaś. Jaka może być skala problemu w przyszłości, jeżeli będziemy, jak pan powiedział, przesuwali żołnierzy do rad? Otóż, żołnierz zawodowy zawsze, czy to kandydując do parlamentu czy do rady samorządu lokalnego, czy w sytuacji, kiedy jest wysuwany przez radę i wybierany na prezydenta, zawsze sam określa – czy chce, czy nie. I to jest wyraz jego dobrej woli. Jeżeli chce podjąć te obowiązki, jasno to oświadcza. Dopiero potem odbywa się procedura wyboru. Ile takich przypadków może być w przyszłości? Nie wiem. Wokół wojska dzieją się w tej chwili różne niejasne sprawy, ale – moim zdaniem – sam fakt, że w wolnych, demokratycznych wyborach samorządowych pięciu oficerów zyskało poparcie cywilów nie dzięki temu, że są znakomitymi na przykład saperami, lecz dzięki temu, że cieszą się autorytetem. To nie ich zawodowe kwalifikacje były ważne, mało kto o nich wie. Było tak w przypadku pana pułkownika Chodynickiego. Jak myślę, świadczy to dobrze i o naszej armii,

i o tych konkretnych ludziach. Ilu osobom społeczności lokalne będą chciały powierzyć tego typu funkcje w przyszłości, trudno przewidzieć. Tak samo nie do przewidzenia jest to, czy przyszła konstytucja nie ureguluje sprawy tak, że nie będą mogli być oni wybierani ani do parlamentu, ani, być może, do rad.

Mówię o tym również w związku z pytaniem pana marszałka Jurczaka. Ale to przyszła, niepewna sytuacja. Nie wiadomo, kiedy będzie nowa konstytucja i jakie uzyska zapisy. Mamy obecnie do czynienia ze stanem prawnym, do którego odnosi się nowelizacja i tylko na tym gruncie możemy rozmawiać.

Pan senator Michaś pyta, czy żołnierz zawodowy, który jest wybrany do rady albo, powiedzmy, na prezydenta, nie znajduje się pod wpływem swojego poprzedniego dowódcy czy przełożonego. Otóż tu są jakby dwie płaszczyzny. Do pierwszej zmierza mój wniosek. Chodzi o to, żeby przenosić żołnierza w stan nieczynny, to znaczy formalnie izolować go od wpływu przełożonego. Powiedziałem „formalnie”, bo nieformalnie wpływy mogą być różne. I to jest pierwsza sprawa.

Zaś co do drugiej, to przełożonymi prezydenta, burmistrza czy wójta, kiedy sprawują te funkcje – niezależnie od ich zawodu – są rady i radni. I to rady i radni oceniają, czy zaufanie pokładane w osobach wybranych na prezydentów, burmistrzów czy wójtów – bez względu na to, czy chodzi o wojskowych, czy cywilów – było ułożone trafnie, czy nie. Wyłącznie do nich należy ocena. Rada jest suwerenem w tym zakresie. Wydaje się ona zresztą wykładnikiem woli społeczności lokalnej.

Sytuacja, o której mówił pan senator Michaś, jest akurat moim bezpośrednim doświadczeniem jako przewodniczącego Rady Miejskiej we Włocławku. Chcę powiedzieć, że absolutnie nie dostrzegam żadnego wpływu byłego dowódcy, a obecnego pana prezydenta. Pan prezydent jest organem wykonawczym rady w całej rozciągłości tego słowa. Mówię o przykładzie konkretnym, sprawdzałbym, o przykładzie, który znam. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Pytania były do pana senatora Jurczaka.
Proszę, Panie Senatorze.

Senator Stefan Jurczak:

Dam taką odpowiedź panu senatorowi Jarzembowskiemu. Wracamy do pracy i nie czekają nas awanse. Nie wyszliśmy z wojska, gdy mieliśmy po jednej czy po dwie gwiazdki. W międzyczasie nasi koledzy dostaną ten awans. Dotyczy nas zupełnie inne zasady, Panie Senatorze.

(senator S. Jurczak)

Mówił pan o tej przerwie. Chcę powiedzieć, że w moim regionie oficerowie są radnymi, wiceprzewodniczącymi rady. Z jednym z nich nawet rozmawiałem. Pytałem, czy mu to w niczym nie przeszkadza. Odpowiedział, że nie, „bo szefstwo nie ma nade mną bata, już tam nie wrócę”. Proszę zrozumieć, co w wojsku znaczy rozkaz. Jeżeli przełożony mówi coś podwładnemu, to on odpowiada: „tak jest, rozkaz”. I najpierw musi to wykonać. Nie chcę odpowiedzi, Panie Senatorze. Chcę, żebyśmy w sumieniach sami sobie zadali to pytanie. Jestem majorem czy pułkownikiem, wybrano mnie na prezydenta miasta w dużym mieście i wracam do wojska po czterech latach do tego samego szefa. Może on ode mnie chcieć wielu rzeczy. Mówię tak, jak na to patrzę.

Teraz odpowiem na pytanie, dlaczego miałem zamiar wycofać wniosek. Między innymi z tego tytułu, że rząd przygotowuje ustawy i to w szerokim zakresie, a my wprowadzamy tylko jeden punkt. Na dobrą sprawę nie wiemy, czy załatwiamy w ten sposób inne sprawy, czy nie. Mnie się wydaje, że rząd jednak rozpracowuje to bardziej odpowiedzialnie, bo będzie wprowadzał ustawę w szerokim zakresie, a nie tylko w jednym punkcie. Przecież musi być jakieś umocowanie armii w stosunku do konstytucji.

Było jeszcze pytanie od pana senatora, czym różni się lekarz wojskowy od innego lekarza. Moim zdaniem, chyba niczym. Najważniejsze, aby lekarz był dobry. Tyle tylko, że lekarz wojskowy kształcił się w szkole oficerskiej, kończył akademię medyczną wojskową – między innymi po to, żeby obsługiwać armię. Ponieważ studia miał za darmo, musi służyć jakiś czas w wojsku. Nie dopatruję się tutaj niczego, ale chciałbym, abyśmy sobie zdali sprawę, jaka jest różnica między lekarzem pozostającym jeszcze w armii a oficerem z danej dziedziny, artylerii lub czegoś innego. Nie wiem, czy sobie zdajemy z tego sprawę. Chciałbym tu odejść od polityki. Chciałbym, żebyśmy myśleli o dobru państwa i o dobru armii. Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, bardzo proszę, abyśmy nie dochodzili do takich dywagacji, czy prezydentem miasta może być wojskowy lekarz.

(*Senator Lech Czerwiński:* Przepraszam, ale nie otrzymałem odpowiedzi. Zadałem panu marszałkowi Jurczakowi konkretne pytanie. Jeśli można prosić pana marszałka...)

Proszę państwa, przed nami jest debata. W tej chwili muszę przeciąć dyskusję. Można się zapisać i wygłaszać opinie na ten temat. Zamykam pytania do sprawozdawców.

Otwieram debatę.

Jako pierwszy wystąpi pan senator Leszek Lackorzyński. Następnym mówcą będzie pan senator Zbigniew Komorowski.

Senator Leszek Lackorzyński:

Pani Marszałku! Wysoka Izbo!

Jestem zdecydowanym przeciwnikiem podjętej inicjatywy ustawodawczej, która ma na celu usunięcie rzekomych sprzeczności między rozwiązaniami prawnymi dotyczącymi żołnierzy zawodowych a przepisami konstytucyjnymi. Istotę sprawy bardzo trafnie przedstawił na poprzednim posiedzeniu Senatu pan senator Madej. Zacytował on właściwe przepisy, konstatując, że fakt ewidentnego łamania prawa przez pięć gmin w Polsce nie jest dostatecznym powodem do podejmowania kroków legislacyjnych.

Zgadzam się z tym stwierdzeniem. Uważam, że niezależnie od radnych wybierających swoje organy, być może działających w niewiedzy, szczególnie nagannie zachowali się sami zainteresowani – żołnierze zawodowi. Mieli całkowitą świadomość, że zgłaszając swoje kandydatury na stanowiska kierownicze, w sposób oczywisty naruszają znany im doskonale przepis art. 72. Cytuję: „Żołnierze zawodowi mogą kandydować i wchodzić w skład organów samorządu terytorialnego, z wyjątkiem stanowisk zajmowanych z wyboru przez pracowników samorządowych”.

Za takie naruszenie prawa żołnierze zawodowi, jak słusznie zauważył senator Frączek, powinni zostać ukarani. Przepis ten jest potrzebny, ponieważ w Polsce jest dużo tak zwanych zielonych garnizonów. To chyba naturalne, aby żołnierze mogli uczestniczyć w pracach samorządu terytorialnego danych gmin, w których mieszkają i którymi są zainteresowani. Pani minister Waniek, prezentując pogląd Ministerstwa Obrony Narodowej, na pytanie pani senator Alicji Grześkowiak stwierdziła stanowczo, że ci żołnierze naruszyli prawo. Przepis ten, doskonale znany całej wielotysięcznej kadrze zawodowej wojska, był przez nią generalnie szanowany. Te ograniczenia ustawowe leżą przecież w dobrze pojętym interesie całej armii, odbudowującej swój autorytet i próbującej wybić się na apolityczność. Nie jest to proces łatwy, a wymaga on czasu i konsekwencji. W wojsku jest przecież kilka tysięcy byłych oficerów politycznych o wykształceniu politycznym i o takich ambicjach. Pragnę przypomnieć, że nie tak dawno jeden z oficerów zawodowych objął najwyższe stanowisko w państwie. Skończyło się to naruszeniem konstytucji i wprowadzeniem stanu wojennego. Sądzę, że w naszym państwie taka sytuacja już nigdy więcej się nie powtórzy.

Proces ten zostanie zniweczony przedmiotową inicjatywą legislacyjną, nagradzającą naruszenie obowiązującego prawa przez żołnierzy zawo-

(senator L. Lackorzyński)

dowych. Senator Andrzejewski wskazywał na potrzebę utrzymania takich szczególnych uregulowań, przywołując rzymską zasadę *incompatibilitas* – niepołączalności niektórych stanowisk, która obowiązuje na świecie od tysiącleci we wszystkich ustrojach politycznych.

Osobiście uważam, że autor tej inicjatywy ustawodawczej uległ sugestii żołnierza zawodowego i stała się krzywdą. Próbuje szybko naprawić tę rzekomą krzywdę wyrządzoną przez obowiązujące prawo.

Słusznie też zauważył senator Romaszewski, iż nie ma najmniejszych podstaw do wyciągania wniosków, że rozwiązania prawne ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych kolidują z normami konstytucyjnymi.

Nie tylko nie mamy orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, jedyne organu uprawnionego do badania tej materii, ale także nie dysponujemy opinią eksperta czy autorytetu w zakresie prawa konstytucyjnego.

W tej sytuacji najlepszym rozwiązaniem byłoby wycofanie tej inicjatywy ustawodawczej. Nowoczesna, dobrze wyszkolona i uzbrojona armia jest nam potrzebna. To bardzo trudne rzemiosło specjalizujące się – mówiąc obcesowo – w zabijaniu. Jego przedstawiciele nie są niezbędni w organach samorządu terytorialnego. Jeśli postępując zgodnie z interesem kilku oficerów zawodowych, nie wycofamy się w porę z tej inicjatywy ustawodawczej, to wyrzadzimy niedźwiedzią przysługę całej armii oraz młodemu państwu wytrwale pukającemu do struktur politycznych, gospodarczych i wojskowych europejskich demokracji. Dziękuję za uwagę.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo. (Oklaski).

Proszę o zabranie głosu pana senatora Zbigniewa Komorowskiego. Następny będzie pan senator Jan Orzechowski.

Senator Zbigniew Komorowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Problem przez nas poruszany jest jednym z wielu nie uregulowanych problemów w sferze ustaw wojskowych, w sferze przepisów i zgodności z konstytucją. Wydaje mi się, że, kiedy tylko możemy, powinniśmy – jako Senat – przyczynić się do regulacji, które mogą znaleźć swoje odzwierciedlenie w nowej konstytucji i które są zgodne nie tylko z naszymi normami prawnymi, ale i z szeroko pojętymi normami światowymi. Właśnie dzisiaj nadarza się ku temu okazja.

Uważam, że projekt zasługuje na poparcie z powodów, które przedstawię.

Zmierza on mianowicie do usunięcia sprzeczności w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych z dnia 30 czerwca 1970 r. Sprzeczności te polegają na nieuregulowaniu w ustawie sytuacji przeniesienia w stan nieczynny żołnierza zawodowego, który podjął pracę w administracji samorządowej, i na ograniczeniu praw żołnierza zawodowego do obejmowania stanowisk zajmowanych z wyboru przez pracowników samorządowych.

Analiza przepisów ustawy konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r. – zwanej dalej małą konstytucją – o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym a także utrzymanych w mocy przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, dowodzi, iż konstytucja nie zawiera żadnych ograniczeń w zakresie praw obywatelskich żołnierzy zawodowych – podkreślam – żadnych ograniczeń w zakresie praw obywatelskich żołnierzy zawodowych.

W tej sytuacji należy przeprowadzić analizę samej ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Gwarancje dotyczące praw publicznych żołnierza zawodowego zawiera rozdział piąty, dotyczący publicznej działalności żołnierzy zawodowych. Zamieszczony w tym rozdziale art. 67 stanowi, iż żołnierzowi zawodowemu przysługują wszelkie prawa obywatelskie do udziału w życiu publicznym z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie.

Te wyjątki określa przede wszystkim sama ustawa w art. 68 i 70, stanowiąc, że żołnierze zawodowi nie mogą prowadzić działalności politycznej ani zawodowej, ani zrzeszać się w tych celach. Artykuł 71 ust. 1 gwarantuje żołnierzowi zawodowemu prawo kandydowania do Sejmu i Senatu oraz na inne kierownicze stanowiska państwowe. W przypadku wyboru na takie stanowisko lub w przypadku podjęcia zatrudnienia w administracji rządowej żołnierza zawodowego w służbie stałej przenosi się w stan nieczynny zgodnie z art. 21 ust. 1.

Ustawa różnicuje natomiast wyraźnie sytuację żołnierzy zawodowych kandydujących do organów samorządu terytorialnego. Stosownie bowiem do art. 72 żołnierze zawodowi mogą kandydować i wchodzić w skład organów samorządu terytorialnego z wyjątkiem stanowisk zajmowanych z wyboru przez pracowników samorządowych.

Konsekwencją tej regulacji jest brak ustawowego unormowania sytuacji, gdy żołnierz zawodowy podejmuje pracę na stanowisku z wyboru w organach samorządu terytorialnego. Podkreślam brak ustawowego unormowania takich przypadków.

Moim zdaniem, takie rozróżnienie w ustawie pozycji organów administracji rządowej i administracji samorządowej nie znajduje żadnego

(senator Z. Komorowski)

uzasadnienia, a nawet narusza przepisy konstytucji. Mała konstytucja w rozdziale piątym ustanawia samorząd terytorialny zasadniczym składnikiem systemu władzy państwowej. W doktrynie panuje zgodny pogląd co do tego, że podział zadań państwowych pomiędzy organy samorządu terytorialnego a administrację rządową ma charakter funkcyjny i nie ma wpływu na relacje władza – obywatel. Zarówno administracja rządowa, jak też samorząd terytorialny wykonują bowiem zadania publiczne. Z tego względu deprecjonowanie w nowelizowanej ustawie z dnia 30 czerwca 1970 r. pozycji organów samorządowych zasługuje na pełną dezaprobatę.

Unormowanie określone w art. 72 w powiązaniu z art. 21 ust. 1 oznaczonym literą „c” jest sprzeczne z konstytucją także z innych względów. Konstytucja nie zawiera, jak już wyżej podkreślono, żadnych ograniczeń praw obywatelskich żołnierzy zawodowych. Obowiązująca konstytucja zawiera tylko jeden przepis dotyczący żołnierzy, a mianowicie art. 98 pozostawiony w mocy przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Przepis ten stanowi, iż wojskowi mają wszystkie prawa wyborcze na równi z osobami cywilnymi. Wprawdzie konstytucja nie wyjaśnia, kogo zalicza się do kategorii osób wojskowych, lecz nie ulega wątpliwości, że należy do niej zaliczyć zarówno żołnierzy zawodowych, jak też odbywających zasadniczą służbę wojskową.

Konstytucja potwierdza zatem pełne prawa wyborcze żołnierzy zawodowych. Przepis art. 98 jest zamieszczony w rozdziale dziewiątym przepisów utrzymanych w mocy, zatytułowanych „Zasady wyborów do Sejmu i Senatu oraz na prezydenta”. Przepis art. 98 nie odnosi się zatem wyraźnie do wyborów samorządowych.

Zasady wyboru do organów samorządu terytorialnego określa art. 72 małej konstytucji, który mówi, iż wybory do organów stanowiących samorząd terytorialny są powszechne, równe i odbywają się w głosowaniu tajnym. Mała konstytucja nie zawiera żadnych postanowień dotyczących praw wyborczych osób wojskowych. Takich postanowień nie zawiera także ustawa z dnia 8 marca 1990 r. „Ordynacja wyborcza do rad gmin”, która precyzuje zasady czynnego i biernego prawa wyborczego. W tej sytuacji należy przyjąć, że także w świetle małej konstytucji prawo wyborcze osób wojskowych nie znajduje żadnego, poza ograniczeniem powszechnie obowiązującym, ograniczenia w toku wyborów samorządowych.

Nie ulega wątpliwości, że przepisy art. 70 i 72 ustawy z 30 czerwca 1970 r. są przepisami szczególnymi. Artykuł 70 tej ustawy wprowadza rozwiązania zgodne z art. 98 utrzymanych w mocy przepisów Konstytucji RP.

Odmienne natomiast przedstawia się sytuacja normy określonej w art. 2, który istotnie ogranicza bierne prawo wyborcze żołnierzy zawodowych w wyborach do organów samorządu terytorialnego. Sprzeczność ta, moim zdaniem, powinna być usunięta w drodze projektowanej nowelizacji art. 72 i 21 ust. 1 oznaczonego literą „c”. Będę głosował zatem za projektem tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję.

Proszę pana senatora Jana Orzechowskiego, jako następny wystąpi pan senator Jerzy Madej.

Senator Jan Orzechowski:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Przy podejmowaniu jakichkolwiek rozwiązań prawnych, powinniśmy się kierować logiką, a co najmniej zdrowym rozsądkiem. Niestety, muszę powiedzieć, że zdarzają się w naszym systemie prawnym rozwiązania, które kłócą się z tą zasadą.

Jako przykład podam państwu kodeks cywilny. Otóż w kodeksie cywilnym zawarte jest rozstrzygnięcie, które mówi, że jeśli w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne, to istnieją z uwagi na interes gospodarczy ograniczenia co do podziału tego gospodarstwa w postępowaniu o podział spadku. Na przykład, jeżeli jest gospodarstwo rolne powyżej 2 hektarów, to spadkobiercy będą mieli ogromne trudności, żeby sobie po pół hektara między siebie podzielić. Ale jeżeli ktoś ma 2-hektarowe gospodarstwo i to gospodarstwo sprzedaje, to kto go może podzielić na ary i sprzedawać? Wydaje mi się, że jeżeli przy sprzedaży nie ma żadnych ograniczeń, to logika by wskazywała, że i przy dziale spadku ograniczeń być nie powinno. I ja w takim przepisie, niestety, nie doszukuję się logiki. Mam nadzieję, że przy generalnym regulowaniu prawa te mankamenty w kodeksie cywilnym zostaną usunięte.

I teraz przechodzę do tego projektu. Proszę mi z punktu widzenia zasad logiki wytłumaczyć, w czym ten żołnierz zawodowy ma być gorszy? Jeżeli chce być urzędnikiem państwowym, to urlop dostanie. Jeżeli natomiast chce być urzędnikiem samorządowym, to mu urlopu dać nie można.

Wytłumaczcie mi to państwo z punktu widzenia logiki. Zwłaszcza że przeciwnicy tego rozwiązania mówią, iż są zwolennikami samorządu. Nie bardzo to rozumiem. Jeśli ktoś może być urzędnikiem państwowym, powinien również mieć możliwość bycia urzędnikiem samorządowym. Dorabianie do tego rozwiązania różnych ideologii mówiących o jego krzywdzie czy o innych historiach jest jakimś nieporozumieniem. Bo przecież jeżeli żołnierz zawodowy ma przejść do samorządu, to go tam nikt na siłę nie ciągnie, on na taki

(senator J. Orzechowski)

wybór musi wyrazić zgodę. Nie wyrazi zgody, nikt go nie wybierze. Wobec tego nie można mówić o krzywdzie, skoro on się na to zgodził.

Zaś jeśli chodzi o kwestię osłabienia armii, to przecież gdyby nawet 100 czy 50, czy iluś oficerów z tego tytułu ubyło z wojska, to czy byłoby to osłabienie armii? Weźmy inny przykład. Czy lekarz, który przechodzi do administracji na jakiś czas i nie wykonuje swojego zawodu, nie może już później do tego zawodu wrócić? Proponuję, żeby przy rozwiązywaniu ustawowym kierować się trochę zasadami logiki i zdrowym rozsądkiem. A te przemawiają za tym, żeby ta inicjatywa została przyjęta. Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

(Senator Leszek Lackorzyński: Panie Marszałku, *ad vocem*.)

Proszę bardzo, *ad vocem* pan senator Lackorzyński, ale proszę bardzo krótko.

Senator Leszek Lackorzyński:

Tak, Panie Marszałku.

Panie Senatorze, chciałem odpowiedzieć panu na to pytanie. Otóż, żeby zostać urzędnikiem państwowym, konieczne jest otrzymanie nominacji od przełożonych, od ministrów. Żeby zostać urzędnikiem samorządowym, wystarczy akt wyborczy. To jest zasadnicza różnica. I w momencie piastowania jednej i drugiej funkcji jest zupełnie inna sytuacja prawna tych przedstawicieli. I dla pana, jako prawnika, jest to oczywiste. Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo. Ale jako radny chcę zauważyć, że aby zostać prezydentem lub wójtem czy burmistrzem, trzeba zostać wybranym przez radę, często w drodze konkursu.

Proszę bardzo pana senatora Jerzego Madeja, następny i – mam nadzieję – ostatni z zapisanych jest pan senator Aleksander Gawronik.

Senator Jerzy Madej:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Ta, wydawałoby się drobna nowelizacja ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych wywołała jednak szeroką dyskusję, co wskazuje na wagę problemów, które ta ustawa, a raczej nowelizacja, porusza.

Zacznę od pierwszego argumentu przedstawionego w uzasadnieniu do tej nowelizacji, że chodzi o sprzeczność ustawy o służbie wojskowej

żołnierzy zawodowych z ustawą konstytucyjną, która mówi o tym, że każdy ma przecież prawo do obejmowania wszystkich stanowisk w kraju – a tutaj akurat żołnierzom zawodowym zabrania się prawa pełnienia tych funkcji w zarządach samorządu terytorialnego.

Ograniczenia takie występują przy wielu innych zawodach czy przy wielu innych służbach i nikt ich nie traktuje jako ograniczenia swobód konstytucyjnych. Już nie mówię o ograniczeniu swobód konstytucyjnych funkcjonariuszy policji, służb bezpieczeństwa i na przykład sędziów, którzy również nie mogą korzystać z wielu swobód i przywilejów konstytucyjnych, że nie wspomnę o posłach i senatorach, których obowiązuje ustawa o ograniczeniu w prowadzeniu działalności gospodarczej.

W takim razie można by przyjąć, że i tej ustawy nie należało uchylać, bo jest ona sprzeczna z konstytucją, w myśl której każdy ma prawo do własności prywatnej, do prowadzenia niczym nie ograniczonej działalności gospodarczej. Jeżeli ktoś decyduje się być posłem czy senatorem, to zdaje sobie sprawę z wynikających stąd ograniczeń. Jeżeli ktoś decyduje się być zawodowym wojskowym, wykształconym na koszt państwa – czyli na nasz wspólny koszt – to decyduje się również na te ograniczenia. Na to, że jest to służba, że trzeba być dyspozycyjnym itd. I jeżeli ktoś uzna, że woli robić coś innego, to jest wtedy tylko jedna możliwość: zwolnienie ze służby zawodowej. A taka możliwość przecież istnieje i nie jest to to samo, co przeniesienie w stan nieczynny.

Pan senator Komorowski mówił, że z jednej strony jest to sprzeczność; a z drugiej, że brak tu ustawowego unormowania. Nie widzę tu ani sprzeczności, ani braku ustawowego unormowania. O tych sprzecznościach już mówiłem, wskazując na ograniczenia, które dotyczą innych zawodów, innych służb, innych stanowisk. Co do braku ustawowego unormowania – ono przecież jest i stanowi, że akurat w tym wypadku nie przewiduje się możliwości pełnienia takich stanowisk albo nie ma możliwości przeniesienia w stan nieczynny. To znaczy, że jeżeli ktoś decyduje się objąć takie stanowisko, to powinien po prostu zrezygnować, zwolnić się ze służby zawodowej w wojsku. Takie rozwiązanie wynika z przepisu ustawowego, który obecnie obowiązuje.

Moi przedmówcy przedstawiali to jako niedopatrzenie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. A może taka była intencja ustawodawcy, decyzja podjęta z pełną premedytacją po to, żeby wprowadzić rozróżnienie między sytuacją, kiedy oficer zostaje mianowany na wysokie stanowisko państwowe w randze ministra, wiceministra, premiera, co stanowi bardzo istotny powód do tego, żeby go przenieść w stan nieczynny, a co innego jest, kiedy oficer zostaje wybrany, *toutes proportions gardees*, jak mówią Rosjanie, na

(senator J. Madej)

wójta w gminie. To też będzie powód do przeniesienia go w stan nieczynny? Jest to aż tak odpowiedzialne stanowisko i funkcja, że należałoby przenieść oficera w stan nieczynny? Taka jest moja odpowiedź. Widocznie ustawodawca uwzględnił jednak podobne sytuacje i dlatego nie przewidział takiego rozwiązania w przepisach.

Wiąże się z tym następna kwestia. Mówimy, że radni, członkowie zarządu, samorządu terytorialnego nie pełnią funkcji politycznych. A jednak nie całkiem tak jest, jak widzimy choćby po wyborach w sejmikach wojewódzkich, w sejmiku krajowym. Okazało się, że polityczne względy decydują o wyniku tych wyborów i dlatego nie można również powiedzieć, że na szczeblu samorządu terytorialnego nie ma to charakteru politycznego.

Przy okazji zwrócę uwagę na inną sprawę. Było kilka przynajmniej wypadków wątpliwych w czasie prowadzenia kampanii wyborczej przez zawodowych wojskowych. Mimo że deklarowali oni całkowitą apolityczność, mimo że był zakaz prowadzenia kampanii wyborczej... (*Głos z sali: Do Sejmu.*) Tak do Sejmu.

... na terenie jednostek, przy wykorzystaniu stanowiska służbowego, to jednak okazało się, że wystąpiły pewne nadużycia. Mówiąc więc o ograniczeniach, należałoby się zastanowić również nad tym, czy sama ordynacja wyborcza jest prawidłowo zapisana. Czy żołnierz zawodowy nie powinien przenieść się w stan nieczynny w ogóle, jeżeli rozpoczyna kampanię wyborczą, a nie dopiero z chwilą wyboru na posła czy senatora?

Pan senator Czerwiński zadał pytanie adresowane do pana marszałka Jurczaka, czy w razie odrzucenia tego projektu nowelizacji nie wystąpi konflikt prawny. On już wystąpił, a my teraz chcemy go zlikwidować, łamiąc po prostu znaną zasadę, która może w tej kadencji, w odróżnieniu od dwóch poprzednich, niezbyt często była wspomniana: *lex retro non agit*. Chcę powiedzieć, że nawet przyjęcie nowelizacji nie zwalnia od odpowiedzialności tych oficerów, którzy zdecydowali się zająć to stanowisko wbrew zapisom ustawy. Trudno pociągać do odpowiedzialności radę gminy za podjęcie takiej uchwały. Jak najbardziej jednak do odpowiedzialności powinni być pociągnięci ci oficerowie, którzy znając swoje uprawnienia, swe obowiązki i ograniczenia, takie stanowisko przyjęli.

Jeden z panów senatorów – przepraszam, przeoczyłem który – zresztą to pan senator Jarzembowski mówił, że stanowiska przewidziane ustawą są niewiele wyższej czy może nawet niższej rangi od stanowiska prezydenta czy burmistrza. Ale tu jest, proszę państwa, zapis w ust. 1 art. 21, że żołnierzy zawodowych w służbie stałej przenosi się w stan nieczynny w razie wyboru,

powołania lub mianowania na kierownicze stanowisko państwowe – to są ci ministrowie, wice-ministrowie, premier itd. – w razie wybrania na posła do Sejmu, na senatora, a także w celu podjęcia pracy w administracji rządowej. Czyli ktoś, kto decyduje się pracować w administracji rządowej na niższych stanowiskach, składa wnioski o przeniesienie w stan nieczynny. Nie jest to to samo, co stanowisko wójta w małej gminie – przepraszam jeszcze raz wszystkich wójtów w Polsce.

(*Senator Ireneusz Michaś: Ad vocem, Panie Marszałku.*)

Czy mogę kontynuować, Panie Marszałku?

(*Marszałek Adam Struzik: Tak, proszę bardzo.*)

Dziękuję.

Nawiążę jeszcze do pierwszego czytania, ponieważ dzisiaj zabieram głos w tej sprawie po raz drugi, a nie wiem, czy wszyscy państwo pamiętają. Postawiłem zarzut, że jest to stwarzanie precedensu, kiedy ustawę nowelizuje się dla pięciu ludzi, jak wynika z informacji pana senatora Jarzembowskiego. Pan senator Rot poszukiwał dla tej sytuacji analogii, podając przykład uchwały gminy, dotyczącej podatku od egzotycznych zwierząt, podjętej dla dwóch mieszkańców gminy. Otóż jeśli idzie o tę ustawę, analogia jest inna. Wygląda to tak jakbyśmy my, w przypadku wycięcia drzewa przez członka zarządu gminy wbrew ustawie o ochronie i kształtowaniu środowiska, znowelizowali tę ustawę, uznając, że obowiązują oczywiście wszystkie zakazy wycinania drzew określone ustawą, z wyjątkiem sytuacji, kiedy robi to członek zarządu gminy czy miasta.

Marszałek Adam Struzik:

Panie Senatorze, czas się kończy. Proszę przejść do *meritum*.

Senator Jerzy Madej:

Panie Marszałku, dwie minuty, już przechodzę do *meritum*.

Pan senator Orzechowski w swoim wystąpieniu zaapelował, żeby kierować się nie tylko przepisami prawa, ale również logiką i zdrowym rozsądkiem. A ja w swojej naiwności myślałem, że w tej kadencji parlamentu obowiązuje zasada *dura lex sed lex* – twarde prawo, ale prawo.

Chciałem zwrócić uwagę, że wypowiedź pana prezydenta podczas spotkania z członkami Trybunału Konstytucyjnego, kiedy powiedział on o poruszaniu się na granicy prawa, spotkała się z powszechną krytyką. A teraz okazuje się, że w konkretnych przypadkach możemy się poruszać na granicy prawa. To prawo oczywiście jest, ale przecież my możemy poruszać się na granicy tego prawa.

I na zakończenie chcę w związku z tym przytoczyć znane powiedzenie: nie wystarczy mieć rację, trzeba jeszcze mieć siłę, żeby swoją rację zrealizować. Tę siłę koalicja obecnie ma. Tylko że sama siła nie wystarczy. Trzeba jeszcze mieć rację, a tę obecna koalicja rządząca nie zawsze ma, o czym przypominam jej członkom. Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

(*Senator Ireneusz Michaś: Panie Marszałku, ad vocem.*)

Przepraszam bardzo, Panie Senatorze, ale dyskusja zaczyna przybierać wymiar nieco nadrealny, tak bym to delikatnie określił.

Pan senator Gawronik, bardzo proszę.

Senator Aleksander Gawronik:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Szanując czas państwa, pozwolę sobie mówić krótko.

Pan senator Jarzembowski dotknął bardzo istotnego problemu i ze swego punktu widzenia ma na pewno rację. Chce ten problem, który się pojawił, rozwiązać w dogodny dla jakiejś grupy ludzi sposób i wypada tylko mu przyklasnąć.

Chciałbym natomiast zwrócić uwagę na jedną sprawę. W obecnym kształcie państwa zmieniła się funkcja wojska. Było ono wyrazem siły, a teraz jest wyrazem obrony. Wojsko w dawnych, nie tak odległych, skoro większość z nas je pamięta, czasach było reprezentowane wszędzie. W administracji, w życiu publicznym wręcz afiszowano się z tym, że w jakiejś radzie jest dzielny wojak, który godnie reprezentuje siły zbrojne. Teraz jest odwrotnie i to się obserwuje na całym świecie. Wojsko jest w koszarach, na poligonach albo zostaje użyte w czasie klęski żywiołowej. I wydaje się, że w tym kierunku powinniśmy iść.

Jeżeli mówimy o zmianie przepisów, to może poczekać parę miesięcy na nową konstytucję i tam zapisać bardzo precyzyjnie, jednym zdaniem, że żołnierzom zawodowym zabrania się uczestniczyć w życiu politycznym i samorządowym, bo wojsko jest siłą, która nie powinna, w świetle zapisów obowiązujących w państwach demokratycznych, nadmiernie się eksponować i popierać tę czy inną osobę. Wojsko ma służyć, ma to robić tanio i ma być skuteczne.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

(*Senator Ryszard Jarzembowski: Jeżeli wolno, Panie Marszałku.*)

Czyli powtórnie chce pan zabrać głos, tak?

(*Senator Ryszard Jarzembowski: Tak, chciałbym.*)

Proszę, jeszcze raz pan senator Jarzembowski.

Senator Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję, Panie Marszałku. Ja tylko krótko.

Dziękuję bardzo wszystkim państwu, także za wypowiedzi krytyczne, za to, że ustawa wzbudziła państwa zainteresowanie. Szczerze ufam, że intencje są jasne, klarowne i chociaż zostały przedstawione w różnej formie, to jednak wszystkie w dobrej wierze.

Pana senatora Lackorzyńskiego chcę zapewnić, ponieważ adresował do mnie niektóre sprawy, że gmina Włocławek nie po to wybrała na swojego prezydenta wojskowego, żeby mieć cele batalistyczne. My naprawdę chcemy pokoju. Podobnie jak, głęboko wierzę, województwo gdańskie nie po to wybrało na senatora prokuratora, żeby Polskę stawiał w stan oskarżenia.

Dalej, chcę powiedzieć, że wszystkie te gminy, które wybrały konkretnych zawodowych wojskowych na prezydentów, wbrew temu co mówi pan senator Lackorzyński, nie złamały prawa, ponieważ postąpiły zgodnie z przepisami ustawy samorządowej. Samorząd gminy podlega przecież ustawie samorządowej. Dokonując wyboru, my i inne miasta, działaliśmy więc w zgodzie z nią, zgodnie z przepisami. Zainteresowani wyrazili zgodę, na sali była wymagana większość, wybrani otrzymali konieczną liczbę głosów. Nie było więc żadnego łamania prawa. Po prostu ujawniło się istnienie pewnej sprzeczności, o której mówili bardzo trafnie panowie senatorowie, nie chcę więc tego już powtarzać.

Proszę mi wierzyć, mówię to jasno, że pan uległ jakiemuś złudzeniu. Wcale nie działałem pod presją sfrustrowanego oficera. Przeciwnie, obaj mamy się bardzo dobrze.

Jeśli chodzi o wypowiedź pana senatora Madeja, to myślę, że gdyby retorykę oddzielić od istoty tego, o czym mówił, okazałoby się, że jest on zwolennikiem ustawy. To wynika z jego wypowiedzi. Zresztą podczas obrad Komisji Obrony Narodowej pan senator najpierw głosował za jej przyjęciem.

Myślę, że trzeba jasno powiedzieć, dlaczego w drugim czytaniu znalazła się ta nowelizacja. Otóż senatorowie trzech komisji uznali, że ograniczenie w art. 72 ustawy wojskowej jest nie uzasadnione. I o tym właśnie mówili, argumentując za przyjęciem ustawy.

A skoro uznajemy także, że owa sprzeczność z konstytucją uzasadnia nowelizację, to trzeba powiedzieć, że ona występowała już od momentu uchwalenia ustawy, ale już wtedy, mimo że nawet nie byliśmy jej świadomi, była nieważna. Jeśli my to dziś uznajemy w dyskusji – czy uznamy to w głosowaniu – jednocześnie stwierdzamy, że te osoby nie naruszyły prawa, ponieważ było ono wewnętrznie sprzeczne.

Chciałem jeszcze raz serdecznie podziękować państwu za zainteresowanie ustawą oraz za

(senator R. Jarzembowski)

wszystkie opinie – zarówno za poparcie, jak i za krytykę. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo. Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Zamykam dyskusję nad przedstawionym projektem ustawy.

Ponieważ nie zostały zgłoszone żadne dodatkowe wnioski, możemy przystąpić do głosowania nad projektem uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz nad projektem ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem mniejszości komisji o odrzucenie projektu ustawy, a następnie – w przypadku odrzucenia tego wniosku – nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały wraz z projektem ustawy.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności. Czy wszyscy z państwa mają już karty?

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku mniejszości połączonych komisji o odrzucenie przedstawionego projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 68 senatorów za wnioskiem mniejszości głosowało 15 senatorów, przeciw – 48 senatorów, 5 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 4**).

Informuję, że wniosek nie został przyjęty.

Wobec odrzucenia wniosku mniejszości przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez komisję projektem uchwały wraz z projektem ustawy.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem przedstawionego przez komisję projektu uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych wraz z projektem tej ustawy, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 68 senatorów za przyjęciem uchwały głosowało 51 senatorów, przeciw było 12, 5 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 5**).

W związku z wynikami głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych wraz z tym projektem ustawy.

Przystępujemy do punktu dziewiątego porządku dziennego: inicjatywa ustawodawcza Senatu – projekt ustawy konstytucyjnej, zmieniającej ustawę konstytucyjną o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym.

Przypominam, że projekt ustawy zgodnie z art. 60 ust. 1 pkt 3 Regulaminu Senatu wniosła w dniu 28 października 1994 r. grupa senatorów. Jednocześnie do reprezentowania stanowiska w pracach nad projektem ustawy został upoważniony senator Zbigniew Romaszewski.

Prezydium Senatu zgodnie z art. 62 Regulaminu Senatu w dniu 3 listopada 1994 r. skierowało projekt ustawy do Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, która ustosunkowała się do wniesionego projektu. Przypominam, że projekt ustawy zawarty jest w druku nr 151, a stanowisko komisji w druku nr 151A.

Proszę o zabranie głosu i przedstawienie projektu ustawy pana senatora Andrzejewskiego. Pan senator będzie reprezentował wnioskodawców w zastępstwie pana senatora Romaszewskiego, który jest chory.

Senator Piotr Andrzejewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Zabieram głos jednocześnie jako rzecznik wnioskodawców i jako przedstawiciel Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych. W zakresie, w którym występuję, istnieje zgodność między wnioskodawcami oraz Komisją Inicjatyw i Prac Ustawodawczych co do celowości wniesienia tej inicjatywy ustawodawczej.

Artykuł 16 ustawy konstytucyjnej umożliwia Radzie Ministrów w uzasadnionych wypadkach określenie wniesionego przez nią projektu ustawy w trybie pilnym. W przypadku skorzystania z tego przepisu ustawa podlega szczególnemu trybowi legislacyjnemu, który charakteryzuje się przede wszystkim skróceniem terminów rozpatrywania ustawy przez poszczególne izby oraz podpisania przez prezydenta.

O ile jednak określenie terminu rozpatrzenia ustawy pilnej przez Sejm ustawa konstytucyjna pozostawia temuż Sejmowi, który w swoim regulaminie ustalił go na najwyżej 30 dni, o tyle dla Senatu termin ten jest wyznaczany przez ustawę konstytucyjną i wynosi 7 dni. Nadmieniam, że Senat nie ma żadnego wpływu na to, czy charakter ustawy jest pilny i że prezydent również ma 7 dni na podpisanie ustawy.

(senator P. Andrzejewski)

Przepisy ustawy konstytucyjnej narzuciły Senatowi tak bezwzględny termin, a przecież niejednokrotnie materia ustawowa wymaga większej rozważliwej. Poza tym tylko Senat ponosi konsekwencje za niedotrzymanie wyznaczonego terminu. Dla Sejmu nie przewiduje się w takiej sytuacji żadnych konsekwencji. Prezydent natomiast za nieprzebranie terminu może być pociągnięty nawet do odpowiedzialności konstytucyjnej.

W tej sytuacji sankcjonowanie niedotrzymania terminu przez Senat poprzez pozbawienie tej izby prawa do zajęcia stanowiska – przechodzi się bowiem wówczas do porządku dziennego z domniemaniem, że Senat nie zajął stanowiska – ma charakter dyskryminacyjny i stawia naszą izbę pod względem jej uprawnień na ścieżce legislacyjnej na pozycji nierównej względem Sejmu. A przecież to Senat jest w zasadzie izbą, która powinna w sposób bardziej skuteczny, zrównoważony kontrolować prawidłowość funkcjonowania tej ścieżki, która poprzedza rozpoznanie sprawy w Senacie.

Dodatkowym argumentem przemawiającym za zaproponowaną zmianą – wydłużeniem tego terminu do dnia 14 – jest to, że termin 7-dniowy praktycznie nie pozwala na poważne i odpowiedzialne rozpatrzenie jakiegokolwiek ustawy przez Senat, nawet jeżeli uda się w miarę sprawnie dostarczyć senatorom treść uchwalonej przez Sejm ustawy. Praktycznie niemożliwe jest wtedy zebranie wyczerpujących ekspertyz i opinii oraz konsultacja z podmiotami, których dotyczy regulacja ustawowa.

Dlatego też zajmowanie stanowiska po jedynie pobieżnym zapoznaniu się z problemem jest mało przydatne, a odpowiedzialność za treść ustawy ciąży na Senacie może jeszcze większa. Jako izba rozważliwej i instytucja kontrolująca proces stanowienia prawa w pierwszej izbie, Senat jest jeszcze bardziej zobowiązany do tego, żeby wychwycić wszelkie ewentualne niedostatki bądź brak synchronizacji danego aktu prawnego z obowiązującym w Polsce i na świecie systemem prawnym. Problem ten jest szczególnie ważny w sytuacji, kiedy do Senatu trafia w tym samym czasie kilka ustaw określanych jako pilne, o istotnym znaczeniu i o dużej rozpiętości materii regulowanej.

W związku z tym poprawka jest w pełni uzasadniona, gdyż dotychczasowy 7-dniowy termin, jak wskazuje nasze doświadczenie, niejednokrotnie bardzo utrudnia bądź nawet uniemożliwia Senatowi wypełnianie jego konstytucyjnej roli organu ustawodawczego.

W tej sytuacji, zarówno w imieniu wnioskodawcy, jak i Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, popieramy tę inicjatywę i wnosimy o pod-

jęcie stosownej uchwały przez Wysoką Izbę. Dziękuję. Może pytania?

Marszałek Adam Struzik:

Właśnie, czy są pytania? Nie ma, dziękuję bardzo.

Otwieram debatę.

Jako jedyny zapisał się do głosu pan senator Grzegorz Kurczuk, proszę bardzo.

Senator Grzegorz Kurczuk:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!

Będę mówił wyjątkowo krótko. Zabieram głos tylko dlatego, iż chcę powiedzieć o czterech drobnych sprawach.

Po pierwsze, chcę wyraźnie zaznaczyć, że popieram i podzielam zaprezentowany pogląd o konieczności dokonania zmian dotyczących trybu pilnego rozpatrywanych w Senacie ustaw. Uważam, że w nowej konstytucji, o czym mówiłem przedwczoraj, tryb ten powinien być ograniczony do niezbędnego minimum, do spraw o najwyższej wadze dla gospodarki narodowej, dla obronności kraju bądź jego bezpieczeństwa. Uważam, iż aktualnie ów tryb jest tu w nadzwyczajny wyraźny sposób nadużywany.

Po drugie, zabieram głos dlatego, iż nie miałem przyjemności podpisania naszej senackiej inicjatywy, a gorąco ją popieram.

Po trzecie, podzielam pogląd o okresie dwutygodniowym, jaki powinien przysługiwać naszej izbie na rozpatrzenie tego typu ustaw, jeśli w ogóle mają one do nas w ten sposób trafiać.

I po czwarte, popieram wszystkie pozostałe argumenty, o których pan senator sprawozdawca mówił w sposób obszerny, wyczerpujący i przekonujący. Dlatego ograniczam się w swoim wystąpieniu tylko do tych słów. Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

W międzyczasie poprosił o głos pan senator Ryszard Żołyniak, proszę bardzo.

Senator Ryszard Żołyniak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Argumenty przytoczone w uzasadnieniu projektu zasługują na pełną aprobatę. Przepisy art. 17 i 18 małej konstytucji określają zasadnicze kompetencje Senatu i prezydenta w procesie legislacyjnym. Dotyczy to także sytuacji postępowania z projektem pilnym.

Stosownie do art. 17 małej konstytucji Senat może przyjąć ustawę, wprowadzić do jej tekstu poprawki albo ją odrzucić. Senat może też, w określonym przez małą konstytucję terminie,

(senator R. Żołyński)

nie podjąć żadnej uchwały w tej materii. Odpowiedzialne wyrażanie przez Senat swego stanowiska bądź celowe powstrzymanie się od tego wymaga jednakże uruchomienia całej procedury, polegającej na rozpatrzeniu ustawy przyjętej przez Sejm. Wymaga to uruchomienia właściwych działań proceduralnych, ustalenia terminu plenarnego posiedzenia Senatu, porządku tego posiedzenia, zawiadomienia senatorów, doręczenia tekstu uchwalanej ustawy i innych materiałów, jak też działań merytorycznych.

Racjonalność działania Senatu wymaga rzeczowej dyskusji merytorycznej nad ustawą zarówno w komisjach senackich, jak też w toku debaty plenarnej. Właściwa ocena ustawy wymaga bardzo często zasięgnięcia opinii ekspertów, przeprowadzania badań analitycznych, prawnoporównawczych lub innych czynności merytorycznych.

Liczba i waga poprawek wprowadzanych dotychczas systematycznie przez Senat do uchwalanych przez Sejm ustaw dowodzi, iż Senat w pełni realizuje zadania określone w art. 17 małej konstytucji. Nie ustanawia ona zasady automatyzmu udziału prezydenta w procesie legislacyjnym, to jest obowiązku podpisania każdej ustawy uchwalonej przez Sejm i Senat. Konstytucja ustanawia bowiem prawo prezydenta do oceny, czy uchwalona ustawa jest zgodna z porządkiem konstytucyjnym. Prezydent może odmówić podpisania ustawy zgodnie z art. 18 ust. 3 małej konstytucji lub przed jej podpisaniem wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o stwierdzenie jej zgodności z prawem. Prowadzenie tego procesu przez urząd prezydenta może wymagać stosownych działań analitycznych, prawnoporównawczych i eksperckich.

W tej sytuacji przyznany tym organom, a określony w art. 16 ust. 4 małej konstytucji 7-dniowy termin wyrażenia stanowiska, w przypadku rozpatrywania ustawy uchwalonej w trybie pilnym, jest nieracjonalny. W związku z tym proponowana zmiana art. 16 ust. 4 małej konstytucji zasługuje w pełni na poparcie. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo. Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Zgodnie z art. 63 ust. 2 Regulaminu Senatu zarządzam przerwę w debacie nad projektem ustawy w celu umożliwienia Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych spotkania się, ponownego rozpatrzenia projektu ustawy oraz przygotowania projektu uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 63 ust. 3 Regulaminu Senatu głosowanie nad projektem ustawy

zmieniającej ustawę konstytucyjną o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym zostanie przeprowadzone na kolejnym posiedzeniu Senatu, po posiedzeniu Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych.

Szanowni Państwo, przystąpimy teraz do głosowań nad ustawami, które były opracowane wcześniej. Będzie to wymagało wzmożonej uwagi, dlatego proszę o koncentrację. Myślę, że poproszę o gong, potem zaś będą dwie minuty przerwy, może następnii senatorowie jeszcze przybędą. (*Rozmowy na sali*). Po 7 minutach przerwy poproszę senatorów na salę.

(Przerwa w obradach od godziny 12 minut 43 do godziny 12 minut 52)

Marszałek Adam Struzik:

Proszę panie i panów senatorów o zajęcie miejsc.

Powracamy do punktu drugiego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli.

Przypominam, że debata nad tą ustawą została skończona. Zaznaczam jednocześnie, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności, które ustosunkowały się do przedstawionych w trakcie debaty wniosków.

Przypominam, że zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu obecnie głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy komisji i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, senatora Piotra Andrzejewskiego. Proszę o przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Nie widzę pana senatora Andrzejewskiego, ale mam nadzieję, że za chwilę się pojawi.

Wobec tego proszę o zabranie głosu sprawozdawcę wniosku mniejszości Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, pana senatora Janusza Okrzesika.

Senator Janusz Okrzesik:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Myślę, że nie trzeba już powtarzać wczorajszej argumentacji dotyczącej wyłączenia samorządu terytorialnego spod nadzoru Najwyższej Izby Kontroli w zakresie zadań własnych oraz stanowiska samorządów i związków samorządowych. Odpowiednia informacja dotarła do Senatu.

(senator J. Okrzesik)

Chciałbym zwrócić uwagę na dwa aspekty całej sprawy. Po pierwsze, przyjęcie wniosku mniejszości połączonych komisji nie powoduje wyjęcia samorządu terytorialnego spod kontroli NIK inaczej niż tylko w zakresie zadań własnych. W odniesieniu do zadań zleconych przez rząd kontrola ta istniałaby nadal i nie stanowi to przedmiotu kontrowersji.

Po drugie, istnieje system kontroli finansowej samorządu w zakresie zadań własnych i, zdaniem wnioskodawców, odrzucenie ich wniosku powodowałoby powielanie się kontroli.

Drugi wniosek mniejszości połączonych komisji dotyczy kontroli w firmach prywatnych. Był również omawiany i nie widzę potrzeby powtórzenia argumentacji.

Proszę panie senator i panów senatorów o poparcie tego wniosku. Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu...

(Senator Piotr Andrzejewski: Ja mam iść?)

Tak, Panie Senatorze.

Senator Piotr Andrzejewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisja Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej na swoim posiedzeniu dokonały zestawienia proponowanych poprawek, czego wynikiem jest sprawozdanie zawarte w druku nr 157Z, przedstawiające wnioski do głosowania.

Większość problemów związanych z charakterem, zakresem i treścią poprawek została omówiona w toku debaty. Oszczędzając czas, chciałem ograniczyć się tylko do przedstawienia tego, co może wywołać kontrowersje. Wydaje się jednak, że znaczna część zaproponowanych przez Komisję Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisję Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisję Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej poprawek odpowiada temu, co nie tylko zostało poruszone w debacie, ale znalazło wyraz podczas wyjaśniania wątpliwości w sprawach kontrowersyjnych.

W związku z tym proszę pana marszałka o przeprowadzenie głosowania zgodnie z drukiem nr 157Z.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Praw Człowieka i Praworządności oraz

Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, pana senatora Tadeusza Rzemyskiego. (Rozmowy na sali).

Czy pan senator Woś zamierza zabrać głos jako następny sprawozdawca wniosku mniejszości? Tak.

Senator Adam Woś:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Pragnę podtrzymać wniosek mniejszości połączonych komisji dotyczący art. 5. Chodzi o skreślenie w tym artykule słowa: „gospodarności”. Myślę, że argumenty przytaczane przeze mnie wczoraj i czas, który mieliście państwo na przeemyślenie swojej decyzji, pozwolą na poparcie mojej propozycji. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo. Czy pan senator Lech Czerwiński zamierza zabrać głos? Nie zamierza. Czy senatorowie wnioskodawcy zamierzają zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli.

Przypominam, że wszystkie komisje oraz senatorowie wnioskodawcy zgłosili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy i zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu poprawki te będą kolejno poddawane pod głosowanie, według kolejności przepisów ustawy. Przypominam, że wszystkie przedstawione poprawki zawarte są w druku nr 157Z. Przechodzimy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Jako pierwszy zostanie poddany pod głosowanie wniosek mniejszości połączonych komisji o skreślenie ust. 2 w art. 2 ustawy – poprawka pierwsza w druku nr 157Z.

Informuję, że wniosek ten łączy się z wnioskiem mniejszości połączonych komisji, dotyczącym zmiany brzmienia art. 2 ust. 3 oraz z wnioskiem o zmianę art. 5 ustawy – poprawka dziewiąta.

Przypominam, że mniejszość połączonych komisji wniosła o wprowadzenie następujących poprawek: „w art. 2 skreśla się ust. 2; w art. 2 w ust. 3 w pkt 2 i 5 skreśla się wyrazy: «lub samorządu terytorialnego»; w pkt 4 skreśla się wyrazy: «lub komunalnego»; w art. 5 skreśla się ust. 2 oraz w ust. 1 skreśla się wyrazy: «i drugi»”.

Wnioski te zostaną poddane pod głosowanie łącznie. Poprawka oznaczona w druku jako pierwsza ma na celu wyłączenie spod możliwości kontroli Naczelnej Izby Kontroli działalności organów samorządu terytorialnego, komunalnych osób prawnych i innych komunalnych jednostek organizacyjnych. Konsekwencją tej poprawki są oczywiście poprawki trzecia i dziewiąta.

Przyjęcie poprawek wyklucza głosowanie nad poprawką drugą, to znaczy nad wnioskiem senatora

(marszałek A. Struzik)

Adamiaka, oraz głosowanie nad poprawką dzięsiątą, to znaczy wnioskiem mniejszości połączonych komisji, bowiem nawzajem się one wykluczają.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 82 senatorów, za wnioskiem głosowało 16, przeciw – 60, wstrzymało się od głosu 6 senatorów. **(Głosowanie nr 6).**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat te poprawki odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Jerzego Adamiaka o zmianę brzmienia art. 2 ust. 2 ustawy – poprawka druga w druku nr 157Z.

Przypominam, że senator Jan Adamiak wniósł o wprowadzenie w tym przepisie następującej poprawki: „w art. 2 ust. 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy: «w zakresie wykonywanych przez nie zadań zleconych».

Chodzi o ograniczenie możliwości kontroli przez Naczelną Izbę Kontroli działalności samorządu terytorialnego tylko do zakresu wykonania przez samorząd zadań zleconych.

Konsekwencją tej poprawki jest poprawka dziewiąta i dlatego zostaną one poddane pod głosowanie łącznie.

Chciałbym przypomnieć, że poprawka dziewiąta to wniosek mniejszości połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 5 ustawy*.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych 83 senatorów, za wnioskiem głosowało 16 senatorów, przeciw – 61, 6 senatorów wstrzymało się od głosowania. **(Głosowanie nr 7).**

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat proponowaną poprawkę odrzucił.

Przypominam, że poprawkę trzecią już zgłoszaliśmy.

Przechodzimy wobec tego do głosowania nad wnioskiem mniejszości połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 2 ust. 3 ustawy – poprawka czwarta w druku nr 157Z.

Przypominam, że mniejszość połączonych komisji wносиła o wprowadzenie w tym przepisie następującej poprawki: „w art. 2 w ust. 3 skreśla się pkt 6”.

Chodzi o wyłączenie możliwości kontrolowania przez NIK działalności jednostek organizacyjnych i podmiotów gospodarczych w zakresie, w jakim wywiązują się one ze zobowiązań finansowych na rzecz państwa.

Konsekwencją tej poprawki jest zmiana powołania odpowiednich punktów w art. 5 ust. 3 i dlatego należy głosować ją łącznie z następującą poprawką: „w art. 5 ust. 3 wyrazy: «pkt 4-6» zastępuje się wyrazami: «pkt 4-5»”.

Przyjęcie tych poprawek wyklucza głosowanie poprawki jedenastej.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 83 senatorów, za wnioskiem głosowało 11 senatorów, przeciw – 67, wstrzymało się 5 senatorów. **(Głosowanie nr 8).**

Informuję, że Senat poprawkę odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 4 ust. 1 ustawy – poprawka piąta w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wosiły, aby w art. 4 ust. 1 po wyrazach: „Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji” dodać wyrazy: „Krajowego Biura Wyborczego”.

Poprawka wpisuje Krajowe Biuro Wyborcze do katalogu organów spoza władzy wykonawczej, co do których zawężono zakres obligatoryjnej kontroli NIK tylko do wykonywania przez te organy budżetu, gospodarki finansowej i majątkowej.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik głosowania.

Jeszcze dwóch senatorów nie głosowało, proszę poprawić karty do głosowania... W tej chwili już nie.

* „W art. 5 skreśla się ust. 2 oraz w ust. 1 skreśla się wyrazy: «i 2»”.

(marszałek A. Struzik)

Obecnych było 82 senatorów, za wnioskiem głosowało 79, 1 senator od głosu się wstrzymał, 2 senatorów nie głosowało. (**Głosowanie nr 9**).

Wobec wyników głosowania informuję, że Senat poprawkę przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 4 ust. 2 ustawy, to jest poprawka szоста w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły, aby w art. 4 ust. 2 po wyrazach: „Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji” dodać wyrazy: „Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, Krajowego Biura Wyborczego”.

Chodzi o objęcie Biura Rzecznika Praw Obywatelskich i Krajowego Biura Wyborczego możliwością pełnej kontroli, ale wykonywanej przez NIK tylko na zlecenie Sejmu lub ewentualnie Senatu, jeśli w dalszym głosowaniu przyjęte zostaną odpowiednie poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Jeszcze dwóch senatorów nie głosowało. Jeszcze jeden senator nie głosował.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 82 senatorów, za wnioskiem głosowało 79 senatorów, głosów przeciwnych nie było, wstrzymało się 3 senatorów. (**Głosowanie nr 10**).

Wobec wyników głosowania informuję, że Senat poprawkę przyjął.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 3a Regulaminu Senatu zostanie teraz poddana pod głosowanie poprawka dwunasta, bowiem przyjęcie lub odrzucenie tej poprawki rozstrzyga o innych. Jest to wniosek połączonych komisji, dotyczący zmiany w art. 6 ust. 1.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 6 ust. 1 ustawy – poprawka dwunasta w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 6 w ust. 1 wyrazy: «na zlecenie Sejmu lub jego organów» zastępuje się wyrazami: «na zlecenie Sejmu, Senatu lub ich organów»”.

Poprawka ma na celu wpisanie Senatu i jego organów do katalogów podmiotów uprawnionych do zlecenia Naczelniej Izbie Kontroli przeprowadzania kontroli.

Informuję, że odrzucenie tej poprawki wyklucza głosowanie nad poprawkami połączonych komisji: siódmą, ósmą, piętnastą, siedemnastą, osiem-

nastą, dwudziestą, dwudziestą szóstą, trzydziestą drugą i trzydziestą trzecią. Odrzucenie poprawki dwunastej spowoduje odrzucenie poprawek oznaczonych tymi numerami. W razie gdyby została przyjęta, przeprowadzone będą kolejne głosowania nad nimi.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 83 senatorów, za wnioskiem głosowało 81, przeciwnych głosów nie było, wstrzymało się 2 senatorów. (**Głosowanie nr 11**).

Wobec wyniku głosowania informuję, że Senat poprawkę przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 4 ust. 2 oraz ust. 3 ustawy – poprawka siódma i ósma w druku nr 157Z.

Informuję, że przedstawione wnioski łączą się ze sobą i zostaną poddane pod głosowanie łącznie.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następujących poprawek w tych przepisach: „w art. 4 w ust. 2 po wyrazach: «na zlecenie Sejmu» dodaje się wyrazy: «lub Senatu»” – poprawka siódma, teraz ósma – „w art. 4 ust. 3 skreśla się wyrazy: «a Kancelarii Senatu na wniosek Senatu»”.

Poprawka siódma uprawnia Senat poza Sejmem do zlecenia Najwyższej Izbie Kontroli przeprowadzania pełnej kontroli działalności jednostek i organów spoza władzy wykonawczej i sądowniczej, wymienionych w art. 4 ust. 2. Poprawka ósma jest konsekwencją siódmej.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 83 senatorów, za wnioskiem głosowało 81 senatorów, przeciwnych głosów nie było, wstrzymało się 2 senatorów. (**Głosowanie nr 12**).

Wobec wyniku głosowania informuję, że Senat poprawkę przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem mniejszości połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 5 ust. 2 ustawy. Jest to poprawka dziesiąta w druku nr 157Z.

Przypominam, że mniejszość połączonych komisji wносиła o wprowadzenie w tym przepisie

(marszałek A. Struzik)

następującej poprawki: „w art. 5 w ust. 2 skreśla się wyraz: «gospodarności»”.

Chodzi o ograniczenie kryteriów kontroli działalności samorządu terytorialnego w zakresie wykonywania zadań własnych do kryteriów legalności i rzetelności.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych 81 senatorów, za wnioskiem głosowało 15, przeciw – 58, wstrzymało się 8 senatorów. (**Głosowanie nr 13**).

Wobec wyniku głosowania informuję, że Senat wniosek odrzucił.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 5 ust. 3 ustawy – poprawka jedenasta w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie w tym przepisie następującej poprawki – „art. 5 ust. 3 otrzymuje brzmienie: «kontrola działalności jednostek organizacyjnych i podmiotów gospodarczych, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 4 i pkt 5 przeprowadzana jest pod względem legalności, rzetelności i gospodarności, a podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 6, tylko pod względem legalności i rzetelności»”.

Nowe brzmienie ust. 3 w art. 5 rozszerza kryteria kontroli o kryterium gospodarności wobec działalności jednostek organizacyjnych i podmiotów gospodarczych wymienionych w art. 2 ust. 3 pkt 4 i pkt 5.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Proszę o wynik.

Obecnych 83 senatorów, za wnioskiem głosowało 76, przeciw – 5, wstrzymało się 2 senatorów. (**Głosowanie nr 14**).

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przypominam, że dwunasta poprawka była już poddawana pod głosowanie.

Przechodzimy więc do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 6 ust. 2 ustawy – poprawka trzynasta w druku nr 157Z.

Informuję, że łączy się ona z następującymi wnioskami połączonych komisji:

— z wnioskiem o zmianę brzmienia art. 7 ust. 1 – poprawka czternasta,

— z wnioskiem o zmianę brzmienia art. 8 ust. 2 – poprawka dziewiętnasta,

— z wnioskiem o zmianę brzmienia art. 10 ust. 1 i 2 – poprawka dwudziesta druga,

— z wnioskiem o zmianę brzmienia art. 64 ust. 2 – poprawka trzydziesta pierwsza.

Wnioski te zostaną poddane pod głosowanie łącznie.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie w tych przepisach następujących poprawek: „w art. 6 w ust. 2 wyraz: «przedkłada» zastępuje się wyrazem: «przedstawia» – poprawka trzynasta; „w art. 7 w ust. 1 w zdaniu wstępnym wyraz: «przedkłada» zastępuje się wyrazem: «przedstawia»” – poprawka czternasta. Myślę, że nie muszę tego do końca cytować*.

Poprawki te mają na celu ujednoczenie terminologii, a nadto czasownikowe rozróżnienie czynności składania dokumentów w zależności od podmiotu, który ma składać te dokumenty.

Przystępujemy do głosowania.

(*Senator Ryszard Jarzembowski*: Jeszcze uwaga formalna, Panie Marszałku.)

Tak, proszę.

Senator Ryszard Jarzembowski:

To jest nie tylko zmiana brzmienia, ale i treści, ponieważ jest różnica między znaczeniem słowa „przedstawia” i słowa „przedkłada”.

Marszałek Adam Struzik:

Tak. Proszę, przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Proszę o wynik.

Obecnych 81 senatorów, za wnioskiem głosowało 79, przeciw – 1, wstrzymał się 1. (**Głosowanie nr 15**).

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 7

* „w art. 8 ust. 2 wyraz: «przedkładane» zastępuje się wyrazem: «przedstawiane»”;

„w art. 10 ust. 1 i 2 wyrazy: «po przedłożeniu» zastępuje się wyrazami: «po przedstawieniu»”;

„w art. 64 ust. 2 wyrazy: «po przedłożeniu» zastępuje się wyrazami: «po przedstawieniu»”.

(marszałek A. Struzik)

ust. 1 ustawy – poprawka piętnasta w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie w tym przepisie następującej poprawki: „w art. 7 w ust. 1 w pktcie 3 wyrazy: «Sejm lub jego organy» zastępuje się wyrazami: «Sejm, Senat lub ich organy»”.

Poprawka ta zobowiązuje Najwyższą Izbę Kontroli do przedstawiania Sejmowi także informacji o wynikach kontroli zleczonych przez Senat lub jego organy.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Jeszcze dwóch senatorów nie głosowało. Proszę spróbować poprawić karty. Jeszcze jeden.

Proszę o wynik.

Obecnych 83 senatorów, za wnioskiem głosowało 81, przeciwnych głosów nie było, wstrzymało się 2 senatorów. (**Głosowanie nr 16**).

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 7 ust. 1 ustawy – poprawka szesnasta w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie w tym przepisie następującej poprawki: „w art. 7 w ust. 1 dodaje się pkt 8 w brzmieniu: «informację o wynikającej z przeprowadzonych kontroli potrzebie dokonania niezbędnych zmian w systemie prawa»”.

Poprawka ta zobowiązuje NIK do sygnalizowania Sejmowi niezgodności i luk w obowiązującym systemie prawa.

Przystępujemy do głosowania. Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 82 senatorów za wnioskiem głosowało 81, nikt nie był przeciw, 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 17**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat przyjął wniosek.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką połączonych komisji, proponującą dodanie do ustawy nowego art. 7 oznaczonego literą „a”. W druku nr 157Z jest to poprawka siedemnasta.

„W art. 7 dodaje się nowy art. 7 oznaczony literą «a» w brzmieniu: «Najwyższa Izba Kontroli

przedkłada Senatowi informacje o wynikach kontroli zleczonych przez Senat lub jego organy oraz dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pktach 1, 3, 4, 7 i 8»”.

Poprawka polega na dodaniu nowego artykułu regulującego obowiązek przedkładania Senatowi przez NIK informacji o wynikach kontroli zleczonych przez Senat lub jego organy oraz niektórych dokumentów przedstawionych przez NIK Sejmowi.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Jeszcze nie głosowało dwóch senatorów.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 82 senatorów za poprawką głosowało 80, przeciw nie głosował nikt, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 18**).

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką połączonych komisji o zmianę brzmienia w art. 8 ust. 1 ustawy. W druku nr 157Z jest to poprawka osiemnasta.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 8 ust. 1 wyrazy: «na zlecenie Sejmu lub jego organów» zastępuje się wyrazami: «na zlecenie Sejmu, Senatu lub jego organów»”. Ta poprawka jest oczywista.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Jeszcze jeden senator nie głosował.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 83 senatorów za poprawką głosowało 81, nikt nie głosował przeciw, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 19**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przypominam, że kolejna dziewiętnasta poprawka była poddana pod głosowanie łącznie z poprawką trzynastą, czternastą, dwudziestą drugą i trzydziestą pierwszą.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 8 ust. 2 ustawy. W druku nr 157Z jest to poprawka dwudziesta.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art 8 ust. 2 po wyrazie: «Sejmowi» dodaje się wyrazy: «oraz przedkładane Senatowi»”.

Poprawka spowoduje, że wśród dokumentów przedkładanych przez NIK prezesowi Rady Mini-

(marszałek A. Struzik)

strów znajdują się także informacje o wynikach kontroli przedkładane Senatowi.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 83 senatorów za wnioskiem głosowało 82, przeciwnych nie było, 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 20**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 9. W druku nr 157Z jest to poprawka dwudziesta pierwsza.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o nadanie art. 9 ustawy następującego brzmienia: „Delegatury Najwyższej Izby Kontroli przedkładają:

1) właściwym wojewodom i sejmikom samorządowym informacje o wynikach ważniejszych kontroli dotyczących działalności terenowych organów administracji rządowej;

2) właściwym wojewodom, sejmikom samorządowym i radom gmin informacje o wynikach ważniejszych kontroli dotyczących działalności samorządu terytorialnego”.

Nowe brzmienie art. 9 zobowiązuje Najwyższą Izbę Kontroli do przedkładania informacji o ważniejszych wynikach kontroli samorządu terytorialnego nie tylko wojewodom i sejmikom samorządowym, ale także właściwym radom gmin.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 82 senatorów za poprawką głosowało 78, nikt nie głosował przeciw, 4 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 21**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przypominam, że kolejna poprawka, dwudziesta druga, była poddana pod głosowanie łącznie z poprawką trzynastą, czternastą, piętnastą i trzydziestą pierwszą.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 16 ust. 3 ustawy. W druku nr 157Z jest to poprawka dwudziesta trzecia.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 16 ust. 3 po wyrazach: «jego

śmierci» dodaje się wyrazy: «orzeczenia przez Trybunał Stanu utraty zajmowanego stanowiska»”.

Poprawka uzupełnia katalog przypadków wygaśnięcia kadencji prezesa Najwyższej Izby Kontroli o orzeczenie Trybunału Stanu o utracie zajmowanego stanowiska.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 83 senatorów wniosek został przyjęty jednogłośnie. (*Oklaski*). (**Głosowanie nr 22**).

Wobec tego stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką połączonych komisji w sprawie zmiany brzmienia art. 17 ust. 1 ustawy. W druku nr 157Z jest to poprawka dwudziesta czwarta.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie w tym przepisie następującej zmiany: „w art. 17 w ust. 1 w pkt 3 na końcu dodaje się wyrazy: «z winy umyślnej»”.

Poprawka ogranicza jedną z możliwości odwołania przez Sejm prezesa Naczelnej Izby Kontroli do wypadku skazania go prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa z winy umyślnej.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 83 senatorów za poprawką głosowało 77, przeciw był 1 senator, 5 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 23**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką połączonych komisji w sprawie zmiany brzmienia art. 19 ustawy. W druku nr 157Z jest to poprawka dwudziesta piąta.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 19 skreśla się wyrazy: «z wyjątkiem dodatkowej pracy w charakterze nauczyciela akademickiego w szkole wyższej»”.

Poprawka wyklucza możliwość łączenia stanowiska prezesa NIK z pracą w charakterze nauczyciela akademickiego w szkole wyższej.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

(marszałek A. Struzik)

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Czterech senatorów jeszcze nie głosowało.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 80 senatorów za poprawką głosowało 60, przeciw było 13, wstrzymało się od głosu 6 senatorów, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 24**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką połączonych komisji w sprawie zmiany brzmienia art. 20 ustawy, jest to poprawka dwudziesta szósta w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o nadanie art. 20 następującego brzmienia: „Prezes Najwyższej Izby Kontroli ma prawo uczestniczyć w posiedzeniach Sejmu, Senatu oraz w posiedzeniach Rady Ministrów”.

Nowe brzmienie art. 20 zapewnia prezesowi NIK prawo, a nie obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach Sejmu, Senatu i Rady Ministrów.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Jeszcze dwóch senatorów nie głosowało.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 82 senatorów, za poprawką głosowało 81 senatorów, głosów przeciwnych nie było, wstrzymał się od głosu 1 senator. (**Głosowanie nr 25**).

Stwierdzam, że Senat poprawkę przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką połączonych komisji w sprawie zmiany brzmienia art. 25 ustawy, jest to poprawka dwudziesta siódma w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 25 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: «Prezydium Sejmu może w statucie upoważnić prezesa Najwyższej Izby Kontroli do określania w drodze zarządzenia szczegółowej organizacji wewnętrznej jednostek organizacyjnych Najwyższej Izby Kontroli oraz ich właściwości, a także wprowadzenia zmian w tym zakresie»”.

Dodanie nowego ust. 3 w art. 25 umożliwi prezesowi NIK określanie w drodze zarządzenia szczegółowej organizacji wewnętrznej Najwyższej Izby Kontroli na podstawie upoważnienia statutowego.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 81 senatorów, za poprawką głosowało 79 senatorów, głosów sprzeciwu nie było, wstrzymało się 2 senatorów. (**Głosowanie nr 26**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat poprawkę przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką połączonych komisji w sprawie zmiany brzmienia art. 43 ustawy, to jest poprawka dwudziesta ósma w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 43 pkt 1 otrzymuje brzmienie: «obrońcy co do faktów, o których dowiedział się, udzielając porady prawnej lub prowadząc sprawę»”.

Poprawka zawęży zakres bezwzględnego zakazu dowodowego przesłuchiwanie określonych świadków i uniemożliwi kontrolerowi NIK przesłuchiwanie obrońcy, a nie adwokata lub radcy prawnego co do faktów, o których dowiedział się, udzielając porady prawnej lub prowadząc sprawę.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Jeszcze jeden senator nie głosował.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 81 senatorów, za poprawką głosowało 78 senatorów, głosów sprzeciwu nie było, wstrzymało się od głosu 3 senatorów. (**Głosowanie nr 27**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat poprawkę przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem senatora Marcina Tyrny o zmianę brzmienia art. 51 ust. 1 ustawy, to poprawka dwudziesta dziewiąta w druku nr 157Z.

Przypominam, że senator Marcin Tyrna wnościł o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 51 ust. 1 wyrazy: «niepowetowanej szkody w mieniu» zastępuje się wyrazami: «szkody w mieniu publicznym»”.

Poprawka nakłada na kontrolera NIK obowiązek informowania kierownika jednostki kontrolowanej o stwierdzeniu niebezpieczeństwa powstania szkody w mieniu publicznym.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

(marszałek A. Struzik)

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Jeszcze nie głosowało siedmiu senatorów. Już teraz dobrze.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 80 senatorów, za wnioskiem głosowało 23, przeciw – 44, wstrzymało się od głosu 13 senatorów. **(Głosowanie nr 28).**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat wniosek odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 60 ust. 1 ustawy, jest to poprawka trzydziesta w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wnosily o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 63 ust. 1 wyraz: «informuje» zastępuje się wyrazami: «może poinformować»”.

Poprawka ta wprowadza w miejsce obligatoryjności fakultatywność informowania kierownika jednostki kontrolowanej o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub wykroczenia.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 79 senatorów, za wnioskiem głosowało 72, głosów sprzeciwu nie było, wstrzymało się 6 senatorów, nie głosowała 1 osoba. **(Głosowanie nr 29).**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przypominam, że trzydziesta pierwsza poprawka była poddana pod głosowanie łącznie z poprawką trzynastą, czternastą, dziewiętnastą i dwudziestą drugą.

Przechodzimy więc do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 64 ust. 2 ustawy, jest to poprawka trzydziesta druga w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wnosily o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 64 w ust. 2 po wyrazie: «Sejmowi» dodaje się wyrazy: «oraz przed przedłożeniem Senatowi»”.

(Senator Jerzy Madej: Panie Marszałku, mam pytanie.)

Jest głosowanie, Panie Senatorze. Jeżeli pan dostrzeżę jakąś niespójność legislacyjną, to w tej sprawie może pan zabrać głos.

(Senator Jerzy Madej: Tak, chodzi o legislację.)
Proszę bardzo.

Senator Jerzy Madej:

W art. 64 ust. 2 jest napisane: „przed przedłożeniem Sejmowi”, a powinno być: „przed przedstawieniem Sejmowi”.

Marszałek Adam Struzik:

Ale to już zostało przegłosowane w poprawce trzydziestej pierwszej. Nie jestem w stanie pamiętać, że akurat przegłosowaliśmy taką poprawkę.

(Senator Jerzy Madej: Przepraszam.)

Nie wiem, czy państwo się orientują, czy też mam wyjaśniać, czego ta poprawka dotyczy?

(Głosy z sali: Wiadomo czego dotyczy.)

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Obecnych było 81 senatorów, za wnioskiem głosowało 79 senatorów, nie było głosów przeciwnych, wstrzymało się 2 senatorów. **(Głosowanie nr 30).**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat przyjął poprawkę.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką trzydziestą trzecią, czyli wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 64 ust. 3 ustawy, zawartym w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wnosily o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 64 ust. 3 po wyrazach: «na żądanie Sejmu» dodaje się słowa: «i Senatowi»”.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o wynik. Dziękuję.

W obecności 79 senatorów za wnioskiem głosowało 77, głosów przeciwnych nie było, wstrzymało się 2 senatorów. **(Głosowanie nr 31).**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką trzydziestą czwartą, czyli wnioskiem mniejszości połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 67 ustawy, zawartym w druku nr 157Z.

Przypominam, że mniejszość połączonych komisji wnosila o wprowadzenie następującej po-

(marszałek A. Struzik)

prawki w przepisie: „w art. 67 dodaje się nowy pkt 5 w brzmieniu: «ma co najmniej trzyletnią praktykę zawodową, w tym co najmniej jednoroczny staż pracy jako asystent inspektora kontroli państwowej», a dotychczasowy pkt 5 oznacza się jako pkt 6”.

Poprawka polega na dodaniu nowego wymogu praktyki zawodowej, jaki musi spełniać pracownik nadzorujący lub wykonujący czynności kontrolne.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik. Dziękuję.

W obecności 81 senatorów za wnioskiem głosowało 21, przeciw było 45, wstrzymało się od głosu 15 senatorów. (**Głosowanie nr 32**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat poprawkę odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzydziestą piątą, czyli wnioskiem mniejszości połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 86 ustawy, zawartym w druku nr 157Z.

Przypominam, że mniejszość połączonych komisji wносиła o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 86 skreśla się wyrazy: «lub wykonujących czynności kontrolne»”.

Poprawka daje prawo zrzeszania się w związku zawodowe pracownikom wykonującym czynności kontrolne.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik. Dziękuję.

W obecności 80 senatorów za wnioskiem głosowało 12, przeciw było 60, wstrzymało się od głosu 8 senatorów. (**Głosowanie nr 33**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat wniosek odrzucił.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką trzydziestą szóstą, czyli wnioskiem mniejszości połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 89 ust. 5 ustawy, zawartym w druku nr 157Z.

Przypominam, że mniejszość połączonych komisji wносиła o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 89 w ust. 5 skreśla się wyrazy: «Najwyższej Izby Kontroli»”.

Poprawka znosi ograniczenie wyboru obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym i umożliwia obwinionemu ustanowienie obrońcą innego pracownika mianowanego, niezależnie od jego miejsca pracy.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Jeszcze nie głosowało trzech senatorów, jeszcze jeden.

Proszę o wynik. Dziękuję.

Na obecnych 81 senatorów, za wnioskiem głosowało 10, przeciw – 60, wstrzymało się od głosu 10, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 34**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat odrzucił wniosek.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką trzydziestą siódmą, czyli wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 98 ustawy, zawartym w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 98 wyrazy: «podlega karze aresztu do 3 miesięcy albo karze grzywny» zastępuje się wyrazami: «podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny»”.

Poprawka ma na celu prawidłowe oznaczenie kar wymierzanych za popełnione wykroczenia, określone w tym przepisie prawnym.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o wynik. Dziękuję.

W obecności 80 senatorów za wnioskiem głosowało 77, głosów przeciwnych nie było, wstrzymało się od głosu 3 senatorów. (**Głosowanie nr 35**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzydziestą ósmą, czyli wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 100 ustawy, zawartym w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 100 wyrazy: «do dnia 31 grudnia 1995 r.» zastępuje się wyrazami: «do dnia 31 grudnia 1999 r.»”.

Poprawka ma na celu wydłużenie do 31 grudnia 1999 r. możliwości kontrolowania przez NIK spółdzielni i ich organizacji.

(marszałek A. Struzik)

Informuję, że przyjęcie tego wniosku wyklucza głosowanie nad poprawką trzydziestą dziewiątą, czyli wnioskiem mniejszości połączonych komisji, dotyczącym art. 100.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik. Dziękuję.

W obecności 81 senatorów za wnioskiem głosowało 59, przeciw było 16, wstrzymało się od głosu 6 senatorów. **(Głosowanie nr 36).**

Stwierdzam, że Senat poprawkę przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką czterdziestą, czyli wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 101 ustawy, zawartym w druku nr 157Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 101 ust. 1 i 2 wyrazy: «niż trzy lata» zastępuje się wyrazami: «niż jeden rok» oraz w ust. 3 wyrazy: «trzech lat» zastępuje się słowami: «jednego roku»”.

Poprawka skraca w tym przepisie o charakterze przejściowym możliwość zatrudnienia pracowników mianowanych na tych samych stanowiskach z trzech lat do jednego roku oraz po upływie tego terminu zmniejsza możliwości rozwiązania z takimi pracownikami stosunku pracy.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Proszę o wynik. Dziękuję.

W obecności 81 senatorów za wnioskiem głosowało 63 osób, przeciw było 12, wstrzymało się od głosu 4 senatorów, 2 senatorów nie głosowało. **(Głosowanie nr 37).**

Stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką czterdziestą pierwszą, czyli wnioskiem senatora Jana Adamiaka o zmianę brzmienia art. 102 ustawy, zawartym w druku nr 157Z.

Przypominam, że senator Adamiak wnosił o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 102 ust. 1 otrzymuje brzmienie: «Kadencja dotychczasowego prezesa Najwyższej Izby Kontroli wygasa po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy. Dotychczasowy prezes może

być wybrany na kolejną kadencję, według zasad określonych w ustawie». Ustęp 3 skreśla się.”

Poprawka określa moment wygaśnięcia kadencji dotychczasowego prezesa NIK oraz wskazuje możliwość powołania go na nową kadencję, według zasad określonych w tej ustawie.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o wynik. Dziękuję.

W obecności 81 senatorów za wnioskiem głosowało 23 osoby, przeciw – 48, wstrzymało się od głosu 10 senatorów. **(Głosowanie nr 38).**

Stwierdzam, że Senat wniosek odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli wraz z przyjętymi przez Senat wnioskami.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem projektu, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Jeszcze jeden senator nie głosował.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 82 senatorów za wnioskiem głosowało 77, przeciwnych było 5 senatorów, głosów wstrzymujących się nie było. **(Głosowanie nr 39).**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli.

Powracamy do punktu czwartego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Przypominam, że debata nad tą ustawą została już zakończona. Jednocześnie chciałbym przypomnieć, że w trakcie dyskusji zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym.

Informuję, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki Narodowej, która ustosunkowała się do zgłoszonych w trakcie debaty wniosków.

Przypominam, że zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu obecnie głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy opinii komisji.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej, senatora Bogusława Mąsiora i przedstawienie wniosków uzgodnionych na posiedzeniu.

Senator Bogusław Mąsior:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Komisja Gospodarki Narodowej zapoznała się ze wszystkimi wnioskami zgłoszonymi w trakcie debaty nad ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym i przedyskutowała je. Wnioski są przedstawione w druku nr 162Z. Część wniosków zgłoszonych przez senatorów Grzeszczaka, Gawronika, Andrzejewskiego uzyskała poparcie Komisji Gospodarki Narodowej. Jest to również przedstawione w tym druku.

W imieniu Komisji Gospodarki Narodowej proszę Wysoką Izbę o przyjęcie poprawek, które uzyskały akceptację Komisji Gospodarki Narodowej.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Czy senatorowie wnioskodawcy chcą zabrać głos? Nie widzę.

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Część senatorów wyszła. Proszę włączyć gong.

Przechodzimy do głosowania w sprawie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Przypominam, że Komisja Gospodarki Narodowej oraz senatorowie zgłosili wnioski o wprowadzenie poprawek do tej ustawy i zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu zostaną one kolejno poddane pod głosowanie, według kolejności przepisów ustawy. Przypominam też, że wszystkie przedstawione poprawki zawarte są w druku nr 162Z.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Jako pierwszy zostaje poddany pod głosowanie wniosek senatora Grzeszczaka o zmianę brzmienia art. 3 ust. 4 ustawy. Jest to poprawka pierwsza w druku nr 162Z.

Przypominam, że senator Eugeniusz Grzeszczak wnosił o wprowadzenie następującej poprawki w art. 3 ust. 4 ustawy: „w art. 3, w ust. 4 po wyrazach: «Ministra Finansów» wyraz: «i» zastępuje się przecinkiem, a po wyrazach: «Narodowego Banku Polskiego» dodaje się wyrazy: «i Związku Banków Polskich»”.

Poprawka zmierza do tego, aby statut funduszu nadawany był przez Radę Ministrów na uzgodniony wniosek nie tylko ministra finansów i prezesa Narodowego Banku Polskiego, ale również Związku Banków Polskich.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 73 senatorów za wnioskiem głosowało 36, przeciwnych było 30 osób, a 7 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 40).**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskami dotyczącymi zmian w art. 4 ust. 3 ustawy. Są to poprawki: druga, trzecia, czwarta z druku nr 162Z. Wnioski te nie są wnioskami wzajemnie się wykluczającymi i będą kolejno poddawane pod głosowanie.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Gospodarki Narodowej o zmianę brzmienia art. 4 ust. 3 ustawy.

Przypominam, że komisja przedstawiła wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 4 ust. 3: „w art. 4 ust. 3 przed wyrazem: «wniosek» dodaje się wyraz: «uzgodniony»”.

Poprawka ta ma na celu uściślenie art. 4 ust. 3.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Wyjątkowa zgodność. W obecności 77 senatorów za wnioskiem głosowało 77. **(Głosowanie nr 41).**

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat przyjął wniosek.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem senatora Piotra Andrzejewskiego o zmianę brzmienia art. 4 ust. 3 ustawy. To jest trzecia poprawka w druku nr 162Z.

Przypominam, że senator przedstawił wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 4: „w art. 4 ust. 3 wyraz: „dodatkowy” zastępuje się wyrazami: „w dodatkowej wysokości”.

Poprawka ma na celu nowe ujęcie istniejącego zapisu poprzez zastąpienie wyrazu: „dodatkowe” wyrazami: „w dodatkowej wysokości”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 76 senatorów za wnioskiem głosowało 18, przeciwnych było 51 osób, a 7 sena-

(marszałek A. Struzik)

torów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 42**).

Stwierdzam, że Senat poprawkę odrzucił.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem senatora Eugeniusza Grzeszczaka o zmianę brzmienia art. 4 ust. 3 ustawy.

Przypominam, że senator przedstawił wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 4 ust. 3 ustawy: „w art. 4 ust. 3 po wyrazach: «Narodowego Banku Polskiego» wyraz: «i» zastępuje się przecinkiem, a po wyrazach: «Ministra Finansów» dodaje się wyrazy: «i Związku Banków Polskich».

Myślę, że to jest taki sam wniosek, jak poprzedni. Proszę?

(Pracownik Kancelarii Senatu: Nie jest taki sam.)

Nie jest taki sam, ale istnieje logiczny związek między nimi, prawda?

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 76 senatorów za wnioskiem głosowało 40, przeciwnych było 28 osób, a 8 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 43**).

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat przyjął wniosek.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Gospodarki Narodowej o dodanie po art. 4 nowego art. 4a*.

Proszę państwa, nie będę czytał całego tekstu, bo jest on bardzo długi, a myślę, że wszyscy mają go przed sobą.

Wyjaśnię tylko, na czym ta poprawka polega. Mianowicie, na dodaniu nowego artykułu określającego obowiązek powołania przez fundusz spółki o ustawowo określonych zadaniach, co umożliwi zastosowanie w jego działalności restrykturyzacyjnej techniki odciągania długów, pełniącej funkcję pomocową w poprawie struktury aktywów banku, któremu ma być udzielona pomoc.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 78 senatorów za wnioskiem głosowało 68, przeciwne były 3 osoby, a 7 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 44**).

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat przyjął wniosek.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskami o zmianę brzmienia art. 6 ustawy.

Jest to poprawka szóstą w części oznaczonej literami „a” i „b” druku nr 162Z. Informuję, że wnioski te nie są wnioskami wzajemnie się wykluczającymi i będą kolejno głosowane.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Aleksandra Gawronika, przyjętym przez Komisję Gospodarki Narodowej, o zmianę brzmienia art. 6 ust. 1 ustawy.

Przypominam, że senator przedstawił wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 6 ust. 1: „Po wyrazie: «wykształcenie» dodaje się wyraz: «wyższe»”.

Poprawka ma na celu uściślenie, że członkowie rady funduszu powinni posiadać wykształcenie wyższe.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 75 senatorów za wnioskiem głosowało 66, przeciwne były 4 osoby, a 5 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 45**).

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat przyjął wniosek.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Aleksandra Gawronika, przyjętym przez Komisję Gospodarki Narodowej, o zmianę brzmienia art. 6 ust. 1 ustawy, poprawka szóstą „b” druku nr 162Z.

Przypominam, że senator przedstawił wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 6 ust. 1: „Wyraz: «zawodowe» zastępuje się wyrazem: «bankowe»”.

Poprawka ma na celu określenie, że członkowie rady funduszu powinni posiadać doświadczenie bankowe.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

* „art. 4a ust. 1. W celu wykupu wierzytelności banków fundusz utworzy spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.”

(marszałek A. Struzik)

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 80 senatorów za wnioskiem głosowało 46, przeciwnych było 12 osób, a 20 senatorów wstrzymało się od głosu, 2 osoby nie głosowały. **(Głosowanie nr 46)**.

Stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Eugeniusza Grzeszczaka o zmianę brzmienia art. 6 ust. 2 ustawy, poprawka siódma w druku 162Z.

Przypominam, że senator Grzeszczak przedstawił wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 6 ust. 2: „w art. 6 ust. 2 po wyrazach: «Ministra Finansów» wyraz: «i» zastępuje się przecinkiem, a po wyrazach: «Narodowego Banku Polskiego» dodaje się wyrazy: «i Związku Banków Polskich»”.

Myślę, że to jest jasne i nie będę tłumaczył.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 81 senatorów za wnioskiem głosowało 50, przeciwnych było 21 osób, a 10 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 47)**.

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat przyjął wniosek.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Gospodarki Narodowej o zmianę brzmienia art. 13 ust. 4 oraz art. 32 ustawy, poprawka ósma w druku 162Z.

Przypominam, że komisja przedstawiła wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do tych przepisów: „w art. 13 ust. 4 i w art. 32 wyrazy: «15 lutego 1993 r.» zastępuje się wyrazami: «15 lutego 1992 r.»”.

Poprawka ma na celu poprawienie błędu.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 80 senatorów za głosowało 77, przeciwnych głosów nie było, wstrzymały się od głosu 2 osoby, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 48)**.

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Aleksandra Gawronika o skreślenie art. 14 ustawy. Jest to poprawka dziewiąta druku nr 162Z.

Poprawka ta zmierza do tego, aby banki PKO BP, PKO SA i BGŻ SA wносиły na rzecz funduszu opłatę w takiej samej wysokości jak inne podmioty objęte systemem gwarantowania, a nie w wysokości mniejszej, określanej na podstawie tych przepisów.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 81 senatorów za głosowało 7, przeciwnie były 63 osoby, 9 senatorów wstrzymało się od głosu, a 2 nie głosowało. **(Głosowanie nr 49)**.

Senat odrzucił wniosek.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskami o zmianę brzmienia art. 15 ustawy, poprawki dziesiąta i jedenasta w druku. Informuję, że poprawki te nie są wnioskami wzajemnie się wykluczającymi i będą odpowiednio poddawane pod głosowanie.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Piotra Andrzejewskiego o zmianę brzmienia art. 15 ustawy.

Przypominam, że senator wnosił o wprowadzenie następującej poprawki do art. 15: „w art. 15 pkt 5 skreśla się, a dotychczasowe pkty 6 i 7 oznaczają się jako pkty 5 i 6”.

Poprawka ma na celu wykreślenie z katalogu źródeł finansowania funduszy i środków pochodzących z dotacji udzielanych na wniosek funduszu z budżetu państwa na zasadach określonych w prawie budżetowym.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 81 senatorów za wnioskiem głosowało 13, przeciwnie były 62 osoby, 5 senatorów wstrzymało się od głosu, a 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 50)**.

Senat odrzucił poprawkę.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Gawronika o zmianę brzmienia art. 15 ustawy, poprawka jedenasta w druku nr 162Z*.

* „W art. 15 pkt 7 skreśla się”.

(marszałek A. Struzik)

Poprawka zmierza do tego, aby źródłami finansowania funduszu były włącznie środki określone bezpośrednio w przepisach ustawy.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 81 senatorów za wnioskiem głosowało 9, przeciwnie były 62 osoby, 9 senatorów wstrzymało się od głosu, a 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 51**).

Senat poprawkę odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Gospodarki Narodowej o zmianę brzmienia art. 16 ust. 1 ustawy, poprawka dwunasta w druku nr 162Z.

Przypominam, że komisja przedstawiła wniosek o wprowadzenie następującej poprawki: „w art. 16 ust. 1 pkt 2 po wyrazach: «art. 15 pkt 1» dodaje się wyrazy: «pkt 4 i pkt 7 – pomniejszonych od kwoty wydatków, o których mowa w ust. 5»”.

Poprawka zmierza do rozszerzania finansowania działań pomocowych funduszu o środki pochodzące z bezzwrotnej pomocy zagranicznej.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 81 senatorów za wnioskiem głosowało 74, głosów przeciwnych nie było, wstrzymało się 7 senatorów. (**Głosowanie nr 52**).

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem Komisji Gospodarki Narodowej o zmianę brzmienia art. 17 ust. 1 ustawy, poprawka trzynasta w druku nr 162Z.

Przypominam, że komisja przedstawiła wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 17 ust. 1: „w art. 17 w ust. 1 po wyrazach: «w drodze zarządzenia» dodaje się wyraz: «szczególnie»”.

Poprawka ma na celu skorelowanie przepisu ustawy dotyczącego rachunkowości funduszu z przepisami ustawy o rachunkowości.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 80 senatorów za wnioskiem głosowało 80 senatorów. (**Głosowanie nr 53**).

Stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Eugeniusza Grzeszczaka, przyjętym przez Komisję Gospodarki Narodowej, o zmianę brzmienia art. 18 ustawy. Jest to poprawka czternasta w druku nr 162Z.

Przypominam, że senator przedstawił wniosek o nadanie art. 18 następującego brzmienia: „Bankowy Fundusz Gwarancyjny zwolniony jest od podatku dochodowego od osób prawnych”.

Poprawka zmierza do tego, aby Bankowy Fundusz Gwarancyjny zwolniony był tylko z podatku dochodowego od osób prawnych, a nie ze wszystkich podatków.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 81 senatorów za przyjęciem wniosku głosowało 81 senatorów. (*Oklaski*). (**Głosowanie nr 54**).

Stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Gospodarki Narodowej o zmianę brzmienia art. 25 ust. 2 ustawy, poprawka piętnasta „a” w druku nr 162Z.

Przypominam, że komisja przedstawiła wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 25 ust. 2: „po wyrazach: «ust. 3» dodaje się wyrazy: «i 4»”.

Poprawka ma na celu poprawienie błędu poprzez uzupełnienie zastrzeżenia zawartego w treści ust. 2. W związku z tym, że również przepis ust. 4 określa inną szczególną wysokość stawki, z której użyciem oblicza się wysokość funduszu ochrony środków gwarantowanych.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

(marszałek A. Struzik)

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 81 senatorów za przyjęciem wniosku głosowało 81 senatorów. (**Głosowanie nr 55**).

Stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Gospodarki Narodowej o zmianę brzmienia art. 25 ust 4 ustawy. Jest to poprawka piętnasta „b” w druku nr 162Z.

Przypominam, że komisja przedstawiła wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do tego przepisu: „w ust. 4 wyraz: «ustalany» zastępuje się wyrazem: «ustalana»”.

Poprawka ma na celu naprawienie błędu językowego.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 80 senatorów za przyjęciem wniosku głosowało 79, głosów przeciwnych nie było, 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 56**).

Stwierdzam, że Senat poprawkę przyjął.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem senatora Aleksandra Gawronika o zmianę brzmienia art. 34 ust. 4 ustawy. Jest to poprawka szesnasta w druku nr 162Z.

Przypominam, że senator przedstawił wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 34 ust. 4 ustawy: „w art. 34 ust. 4 liczbę «0,8» zastępuje się liczbą «0,6»”.

Poprawka zmierza do zmniejszenia z 0,8 do 0,6 maksymalnej wysokości stawki opłat określanych przez Radę Ministrów w wypadku wyczerpania środków funduszu.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 79 senatorów za przyjęciem wniosku głosowało 6, przeciwne były 63, a 10

senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 57**).

Senat poprawkę odrzucił.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem Komisji Gospodarki Narodowej o zmianę brzmienia art. 46 ustawy.

Przypominam, że komisja przedstawiła wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 46: „wyrazy: «z zastrzeżeniem art. 47 pkt 3» zastępuje się wyrazami: «z zastrzeżeniem art. 115 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. – prawo bankowe»”.

Poprawka ma na celu naprawienie błędu poprzez określenie odesłania zawartego w art. 46. jako odesłanie bezpośrednio odsyłające do właściwego przepisu prawa bankowego.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę i o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 80 senatorów za przyjęciem głosowało 79, przeciwnych głosów nie było, wstrzymał się 1 senator. (**Głosowanie nr 58**).

Stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Aleksandra Gawronika o zmianę brzmienia art. 47 pkt 1 ustawy.

Przypominam, że senator przedstawił wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do tego przepisu: „w art. 47 pkt 1, w art. 49 pkt 1 wyrazy: «31 grudnia 1999 r.» zastępuje się wyrazami: «31 grudnia 1997 r.»”.

Poprawka dotyczy art. 49 prawa bankowego i ma na celu skrócenie okresu, do którego skarby państwa odpowiadał będzie – w zakresie przekraczającym kwoty gwarantowane przez fundusz – za zobowiązania PKO BP, PKO SA i BGŻ SA z tytułu wkładów oszczędnościowych, na które wystawiono dowody imienne gromadzone w tych bankach.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 80 senatorów za przyjęciem głosowało 13, przeciwnych było 60 osób, a 7 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 59**).

(marszałek A. Struzik)

Senat wniosek odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Eugeniusza Grzeszczaka, popartym przez Komisję Gospodarki Narodowej, o zmianę brzmienia art. 47 pkt 1 ustawy.

Przypominam, że pan senator przedstawił wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do tego przepisu: „w art. 47 w pkt 1 i w art. 49 w pkt 1 po wyrazach: «Polska Kasa Opieki SA» wyraz: «i» zastępuje się przecinkiem, a po wyrazach: «Bank Gospodarki Żywnościowej SA» dodaje się wyrazy: «i zrzeszonych w nim bankach regionalnych oraz bankach spółdzielczych».”

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 78 senatorów za wnioskiem głosowało 61, przeciw – 10, 6 senatorów wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 60**).

Stwierdzam, że Senat wniosek przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Grzeszczaka o zmianę brzmienia art. 47 pkt 1 ustawy.

Przypominam, że senator przedstawił wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 47 pkt 1 ustawy: „w art. 47 w pkt 1 i w art. 49 w pkt 2 po wyrazach: «do dnia 23 października 1990 r.» dodaje się wyrazy: «oraz z tytułu wkładów oszczędnościowych zgromadzonych na książeczkach przedpłat samochodowych».”

Myślę, że to jest jasne.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 81 senatorów za wnioskiem głosowało 48, przeciw – 20, 13 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 61**).

Stwierdzam, że Senat poprawkę przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Gospodarki Narodowej o zmianę brzmienia art. 47 pktu 3 ustawy.

Przypominam, że komisja przedstawiła wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do tego przepisu: „w art. 47 w pkt 3 i w art. 115 w pkt 1 wyrazy: «ust. 1» zastępuje się wyrazami: «§1».

Chodzi tu o zmianę błędnych oznaczeń.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 81 senatorów za wnioskiem głosowało 79, przeciw nie głosował nikt, 1 osoba wstrzymała się od głosu i 1 nie głosowała. (**Głosowanie nr 62**).

Stwierdzam, że Senat poprawkę przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Gospodarki Narodowej o zmianę brzmienia art. 47 pktu 3 ustawy.

Przypominam, że komisja przedstawiła wniosek o wprowadzenie następującej poprawki do art. 47 pkt 3 ustawy: „w art. 47 w pkt 3 i w art. 115 w pkt 3 po wyrazie: «oszczędnościowych» dodaje się wyrazy: «ulegają zaspokojeniu»”.

Ta poprawka zmierza do naprawienia błędu w drodze uzupełnienia treści przepisu.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 79 senatorów za wnioskiem głosowało 77, przeciw nie głosował nikt, 1 senator wstrzymał się od głosu i 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 63**).

Stwierdzam, że Senat poprawkę przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Eugeniusza Grzeszczaka, popartym przez Komisję Gospodarki Narodowej, o dodanie po art. 48 nowego art. 48a.

Przypominam, że senator wnosił o dodanie po art. 48 art. 48a w następującym brzmieniu: „W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o Narodowym Banku Polskim – DzU z 1992 r. nr 62, poz. 360, z 1993 r. nr 6, poz. 29, z 1994 r. nr 1, poz. 2, nr 80, poz. 369 oraz nr 121, poz. 591 – w art. 31 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy: «30%» zastępuje się wyrazami: «15%»”.

Poprawka ta, polegająca na dodaniu artykułu nowelizującego ustawę o Narodowym Banku Polskim, ma na celu zmniejszenie maksymalnej wysokości kwoty rezerwy obowiązkowej, określonej w tej ustawie, z 30% do 15%.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 81 senatorów za wnioskiem głosowało 64, przeciw – 8, 8 wstrzymało się od głosu, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 64**).

Informuję, że Senat poprawkę przyjął.

Przystępujemy do głosowania nad całością uchwały w sprawie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym wraz z przyjętymi przez Senat wnioskami.

(marszałek A. Struzik)

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wynik.

Na obecnych 82 senatorów za projektem uchwały głosowało 76, przeciw nie głosował nikt, 3 senatorów wstrzymało się od głosu, nie głosowało 3. (**Głosowanie nr 65**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Powracamy do punktu piątego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

Przypominam, że debata nad tą ustawą została już zakończona. Przypominam też, że w trakcie dyskusji zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym.

Informuję, że w czasie przerwy w obradach odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, które ustosunkowały się do zgłoszonych w trakcie debaty wniosków.

Przypominam, że zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu obecnie głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy komisji i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej, Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, senatora Piotra Miszczuka.

Senator Piotr Miszczuk:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Ta ustawa jakoś nie ma szczęścia. Już poprzednio były w niej błędy. Obecnie pragnę w imieniu trzech komisji wnieść autopoprawkę do druku nr 163Z. Otóż tam, gdzie jest napisane: „Wysoki Senat raczy przyjąć wnioski zawarte w pktach 1, 2, 3, 6, 11 i 16”, „16” należy poprawić na „12”, ponieważ szesnastki w ogóle nie ma. Jest to błąd maszynowy, ale tę autopoprawkę muszę wnieść.

Połączone komisje przyjęły wnioski, które mają charakter legislacyjny i wynikają z błędów popełnionych przez Sejm. Nie będę ich uzasadniał, ponieważ wczoraj mówiłem o tym bardzo szczegółowo.

Wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek nie znalazł uznania senatorów. W trakcie posiedzenia zgłoszono kilka wniosków mniejszości, w tym

również o odrzucenie ustawy. Komisje przy stosunku głosów 17 „za” do 8 „przeciw” przy 1 głosie wstrzymującym się przyjęły ustawę wraz z poprawkami.

Wysoka Izba, w imieniu połączonych komisji wnoszę, by Wysoki Senat przyjął wnioski do ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, zawarte w punktach: pierwszym, drugim, szóstym, jedenastym i dwunastym wraz z poprawkami – druk nr 163Z. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji, panią senator Zdzisławę Janowską.

Senator Zdzisława Janowska:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Chciałabym ponowić wniosek, który zgłaszałam wczoraj. Nie znalazł on odpowiedniego uznania komisji, niemniej jednak mam nadzieję, że stanie się tak za chwilę w naszym głosowaniu. Tym bardziej, że podczas wczorajszej debaty, także w świetle wypowiedzi pani minister, nie było specjalnych oporów.

Jeszcze raz przypomnę, że ten wniosek wychodzi naprzeciw wszystkim, którzy mają pracę w sferze budżetowej. To wniosek, który odnosi się do metody kształtowania płac, odnosi się do przyrównania w 1995 r. płacy w sferze budżetowej do płacy w sferze materialnej, w przedsiębiorstwach. Wychodzi on naprzeciw wcześniejszym artykułom, czyli art. 4, w myśl którego komisji negocjacyjnej przedstawia się przewidywany wzrost wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw. Właściwie już z tego tylko powodu ten zapis powinien znaleźć się w art. 5.

Chciałabym jeszcze przytoczyć słowa z wczorajszej wypowiedzi pani minister. Według niej: „w odniesieniu do wniosku mniejszości proponującego relatywizowanie można powiedzieć, że jest on już zrealizowany w projekcie ustawy budżetowej, w związku z czym nie wydaje się, aby było celowe zmienianie go akurat w tej ustawie. Uważam, że jest on wnioskiem bezprzedmiotowym. Warunek tempa wzrostu płac w sferze budżetowej, nie mniejszego niż w sektorze przedsiębiorstw, będzie spełniony w 1995 r. Nawet z nadwyżką, gdyż realny wzrost w państwowej sferze budżetowej jest prognozowany na 4,9, a w sektorze przedsiębiorstw tylko na 3”.

Wobec tego uważam, że taki wniosek wychodzący naprzeciw wszystkim, którzy pragną uznania i przyrównania płac sfery budżetowej do sfery materialnej, może być przyjęty. Chciałabym prosić gorąco o poparcie dla niego, ponieważ wido-

(senator Z. Janowska)

cznie zaspokaja istotne potrzeby. Wydaje mi się, że przy braku sprzeciwu pani minister możemy spokojnie go zaakceptować. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości senatora Tadeusza Rewaja.

Senator Tadeusz Rewaj:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Nie wycofuję swojego wniosku z prostej przyczyny. Chciałem powiedzieć, że spotkałem się po posiedzeniu komisji z bardzo dziwnym zarzutem. Mój wniosek jakoby narusza skrupulatnie przygotowany projekt budżetu na przyszły rok. Otóż nieprawda, on w ogóle nie zahacza o przyszły rok. To zupełnie demagogiczny argument. Mój wniosek dotyczy tego, aby analogiczną obietnicę, jak na przyszły rok, dać na trzy następne lata. Chodzi o danie sferze budżetowej 6% ponad inflację.

Na czym to opieram, proszę państwa? Na tym, że w *Strategii dla Polski* przewidziany jest wzrost gospodarczy w latach 1995, 1996, 1997, 1998. A więc jestem w zgodzie ze *Strategią dla Polski*. To argument rzeczowy.

Podobnym argumentem jest to, że przewiduje się w sferze budżetowej restrukturyzację, zmiany. I te zmiany mogą dać oszczędności, a ich efektem będą pieniądze na podwyżki dla sfery budżetowej.

Wreszcie argument natury, powiedziałbym, nieco politycznej czy też propagandowej. Sfera budżetowa jest bardzo niezadowolona nawet z tych 6%, które się jej obiecuje w roku 1995. Jeśli nie damy jej perspektywy, czegoś więcej na najbliższe trzy lata, nie stworzymy światła w tunelu, będzie to dla niej naprawdę bardzo ciężkie do zniesienia. Proszę państwa, to grozi konfliktami społecznymi. Zdaję sobie z tego sprawę.

A więc powtarzam – mój wniosek nie narusza projektu budżetu, jest zgodny ze *Strategią dla Polski* i stwarza nadzieję dla sfery budżetowej. Bardzo proszę państwa o poparcie mojego wniosku.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Piotra Andrzejewskiego, sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji.

Senator Piotr Andrzejewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Jako reprezentant wniosków mniejszości trzech połączonych komisji: Komisji Inicjatyw

i Prac Ustawodawczych, Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia oraz Komisji Gospodarki Narodowej popieram wnioski mniejszościowe zawarte w druku nr 163Z. Mniejszość tych komisji wyszła naprzeciw wnioskowi zgłoszonym i popieranym przez NSZZ „Solidarność”. Związek ten, przejawiając dobrą wolę, chce urealnić to, co jest zapisane w *Strategii dla Polski*. Uważamy, że bez uwzględnienia tych wniosków będą to puste hasła. Podzielamy stanowisko senatora Rewaja, że jesteśmy w przededniu niepokojów społecznych.

Główną propozycją jest to, co było już zresztą wnoszone podczas rozpatrywania ustawy w Sejmie, a mianowicie zwiększenie 6 punktów procentowych, zapisanych w art. 5 ust. 1, do 10 punktów procentowych. Według prognoz całej opozycji zaledwie pozwala to nie spaść realnym dochodom najniżej zarabiających poniżej tych, które były dotychczas.

Dalej uważamy, że jest niezbędne dopisanie wcześniejszego informowania wszystkich związków zawodowych o prognozowanej kalkulacyjnej liczbie etatów w państwowej sferze budżetowej, jeżeli ma być realne ich współuczestniczenie w konsultacji. Są to dwa podstawowe wnioski.

Nie wspominam o tych, które zmierzają do zlikwidowania tak zwanych bubli legislacyjnych – powtarzam użyte przez przewodniczącego komisji określenie – z którymi ustawa dostała się do Senatu.

Uważamy, że do tych bubli można też zaliczyć to, co się mieści w art. 14 i 15. W art. 1 ustawy usuwa się z regulacji pracowników budżetowych Sądu Najwyższego, a samych sędziów się degraduje i podciąga w zakresie uposażeń pod kryterium, które będzie stosowane dla pracowników sfery budżetowej w tym sądzie. To dosyć paradoksalne, ale charakterystyczne dla zagmatwania i bałaganu, który się wkrada na skutek przeniesienia kryteriów regulacyjnych w stosunku do sędziów w porównaniu z dotychczas kształtowanymi na zasadzie odrębności. Mówił o tym we wczorajszym wystąpieniu prezes Sądu Najwyższego i popierał wniosek mniejszości. Wydaje mi się, że sytuacja jest już na tyle dramatyczna, że nieuwzględnienie wniosków mniejszości zaowocuje w najbliższej przyszłości elementami, które trudno przewidzieć.

Wnoszę o poparcie wniosków mniejszości trzech połączonych komisji. Dziękuję.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Stefan Jurczak)

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Przechodzimy do głosowania... Bardzo przepraszam, ale jeszcze pani senator Łękawa ma wniosek.

Proszę bardzo, Pani Senator.

Senator Barbara Łękawa:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Tak jak przedtem w imieniu dwóch komisji, tak obecnie w imieniu mniejszości trzech: Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych stawiam wniosek o odrzucenie tej ustawy.

Uważamy, że z proponowanymi poprawkami niewiele zmieni ona we wzroście realnego poziomu wynagrodzeń sfery budżetowej. Jest sprzeczna z oczekiwaniami społecznymi. Wczoraj bardzo dużo mówiłam na ten temat. Dziękuję. *(Oklaski)*.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję, Pani Senator.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

Przypominam, że mniejszość połączonych komisji wносиła o odrzucenie ustawy, natomiast mniejszość połączonych komisji oraz pan senator Tadeusz Rewaj wnosili o wprowadzenie poprawek.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu najpierw zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem mniejszości o odrzucenie ustawy, a następnie, w wypadku odrzucenia tego wniosku, zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad zgłoszonymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przypominam, że wszystkie przedstawione poprawki zawarte są w druku nr 163Z.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem mniejszości połączonych komisji o odrzucenie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników.

Na obecnych 78 senatorów za wnioskiem głosowało 17, przeciw było 58 osób, a 3 się wstrzymały od głosu. **(Głosowanie nr 66)**.

Wniosek nie został przyjęty.

Przystępujemy do głosowania nad zgłoszonymi wnioskami o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Jako pierwszy zostanie poddany pod głosowanie wniosek połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 1 pkt 1 – druk nr 163Z.

Przypominam, że komisje wносиły o nadanie art. 1 następującej treści: „Ustawa określa zasady i tryb kształtowania środków oraz limitów na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej”.

Poprawka ma na celu uzupełnienie treści artykułu ważną informacją dotyczącą trybu regulacji spraw objętych ustawą. Ustawa określa nie tylko zasady, ale też i tryb kształtowania środków oraz limitów na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 80 senatorów 69 głosowało za wnioskiem, nikt nie był przeciw, wstrzymało się od głosu 10 senatorów, a 1 osoba nie głosowała. **(Głosowanie nr 67)**.

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 4 ust. 1 ustawy – poprawka druga w druku nr 163Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o nadanie art. 4 ust. 1 następującego brzmienia: „Prognozowane przeciętne wynagrodzenie oraz międzydziałowe relacje tego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej są corocznie, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 2, przedmiotem negocjacji w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, powołanej na podstawie odrębnych przepisów, zwaną dalej «trójstronną komisją», z udziałem przedstawicieli organizacji związków zawodowych pracowników sfery budżetowej o zasięgu ogólnokrajowym”.

Poprawka zmierza do wyeliminowania niedokładnej nazwy: „trójstronna komisja” przez przytoczenie pełnego jej brzmienia.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

(Senator Piotr Andrzejewski: Sprostowanie.)

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Piotr Andrzejewski:

Chciałbym sprostować, bo jest jeszcze jedna istotna różnica, a to jest wniosek komisji, do której należę. Otóż ustawa mówi jeszcze o samodzielnym funkcjonowaniu tej trójstronnej komisji na podstawie tej ustawy, natomiast poprawka mówi, że to komisje określą odrębne przepisy.

(senator P. Andrzejewski)

Jest to bardzo istotne z punktu widzenia procesu legislacyjnego obowiązującego systemu prawa. Dziękuję.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

No tak, Panie Senatorze, ale nie zostało to ustalone w komisjach i musimy przegłosować poprawki takie, jakie są przez komisje wniesione. Trzeba to było, Panie Senatorze, zrobić podczas posiedzenia komisji. W tej chwili nie wrócimy do debaty i do formułowania poprawki.

Senator Piotr Andrzejewski:

Nie chodzi o to, nad czym głosujemy. Głosujemy w tej chwili nad tym, czy ustawa opiera się na ustaleniach paktu o przedsiębiorstwie i już tylko to petryfikuje, czy też odwołuje się do odrębnych przepisów, których jeszcze nie ma.

(Senator Henryk Rot: Dlaczego nie ma, Panie Senatorze?)

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Proszę bardzo, Panie Profesorze.

Senator Henryk Rot:

Dyskutowaliśmy o tym. Pan senator – no cóż, każdemu senatorowi zdarza się nie być na jakimś posiedzeniu – nie był akurat wtedy obecny. Słowo „odrębne” znaczy „inne”. Z trzech trzeba wybrać któreś, i my zdecydowaliśmy się na „odrębne”, „inne”. Takie przepisy już istnieją. Nie ma tu klauzuli „wydane”. One już są, o czym wszyscy wiemy.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję, Panie Senatorze.
Przystępujemy do głosowania...

Senator Piotr Andrzejewski:

Ad vocem. Kwestie dotyczące obecności nie są tu istotne i z tego powodu nie zmieniam swojego zdania. Podtrzymuję je.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Panie Senatorze, przyjąłem pańskie uwagi, ale według procedury stosowanej w Senacie należy zająć stanowisko podczas posiedzenia komisji. Rozpoczęliśmy już głosowanie i nie przesuniemy go. Pan, Panie Senatorze, zna Regulamin Senatu i dobrze o tym wie.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników głosowania.

Obecnych jest 80 senatorów, za wnioskiem głosowało 68 osób, przeciw – 8, wstrzymało się od głosu 4 senatorów. (**Głosowanie nr 68**).

Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia w art. 4 ust. 2 ustawy – poprawka trzecia w druku nr 163Z.

Przypominam, że połączone komisje wносиły o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 4 ust. 2 w zdaniu pierwszym po wyrazach: «w terminie do» dodaje się wyraz: «dnia»”.

Poprawka zmierza do ujednoczenia terminologii przyjętej w tym artykule.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 80 senatorów za poprawką głosowało 70 osób, przeciw była 1 osoba, a wstrzymało się od głosu 9 senatorów. (**Głosowanie nr 69**).

Wniosek został przyjęty.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem mniejszości połączonych komisji o zmianę brzmienia w art. 4 ust. 2 ustawy – poprawka czwarta w druku nr 163Z.

Przypominam, że mniejszość połączonych komisji wносиła o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 4 w ust. 2 w pkt 3 kropkę po wyrazie: «wieloletnie» zastępuje się przecinkiem i dodaje się nowy pkt 4 w brzmieniu: «prognozowanej kalkulacyjnej liczbie etatów w państwowej sferze budżetowej»”.

Poprawka rozszerza informację przedkładaną przez Radę Ministrów ogólnokrajowym organizacjom związków zawodowych, zrzeszających pracowników państwowej sfery budżetowej o prognozowaną liczbę etatów.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 79 senatorów za wnioskiem głosowało 12, przeciw – 57, wstrzymało się 10 senatorów. **(Głosowanie nr 70).**

Stwierdzam, że wniosek nie przeszedł.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką piątą mniejszości połączonych komisji, zawartą w druku nr 163Z; chodzi o skreślenie ust. 5 w art. 4.

Poprawka ma na celu uniemożliwienie przyjęcia przez Radę Ministrów wysokości prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli nie uzyska ona uzgodnienia z trójstronną komisją.

Jednocześnie chciałbym poinformować, że przyjęcie tej poprawki czyni poprawkę szóstą bezprzedmiotową.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem piątej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 80 senatorów za wnioskiem głosowało 9, przeciw – 64, wstrzymało się 7 senatorów. **(Głosowanie nr 71).**

Poprawka nie została przyjęta.

Ponieważ poprawka piąta nie została przez Wysoką Izbę przyjęta, przystępujemy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zastąpienie w art. 4, w ust. 5 wyrazów: „ust. 4” wyrazami: „ust. 3”. Jest to poprawka szоста w druku nr 163Z.

Ma ona na celu przytoczenie właściwego odsłania ustawy we wskazanym artykule.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 78 senatorów za wnioskiem głosowało 67, przeciw był 1, wstrzymało się 10 senatorów. **(Głosowanie nr 72).**

Ogłaszam, że wniosek został przyjęty.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem mniejszości połączonych komisji o zmianę brzmienia w art. 5 ust. 1 ustawy. Jest to poprawka siódma w druku nr 163Z.

Przypominam, że mniejszość połączonych komisji wносиła o zastąpienie w art. 5 ust. 1 wyrazów: „6 punktów” wyrazami: „10 punktów”.

Poprawka ma na celu przyjęcie w 1995 r. prognozowanego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej, większego o co najmniej 10 punktów procentowych od planowanego w ustawie budżetowej średniorocznego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Chciałbym poinformować, że przyjęcie poprawki siódmej czyni bezprzedmiotową poprawkę ósmą.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 79 senatorów za wnioskiem głosowało 15, przeciw – 56, wstrzymało się od głosu 7, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 73).**

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem mniejszości połączonych komisji o zmianę brzmienia w art. 5 ust. 1 ustawy. Jest to poprawka ósma w druku nr 163Z.

Przypominam, że mniejszość połączonych komisji wносиła o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „W 1995 r. wzrost przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej będzie wyższy o co najmniej 6 punktów procentowych od planowanego w ustawie budżetowej średniorocznego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych i nie niższy od przewidywanego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w sferze przedsiębiorstw.”

Poprawka ma na celu wprowadzenie mechanizmu łączącego wzrost przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej z planowanym wzrostem przeciętnego wynagrodzenia w sferze przedsiębiorstw.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 79 senatorów za wnioskiem głosowało 58, przeciw – 16, wstrzymało się 4, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 74).**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem pana senatora Tadeusza Rewaja o zmianę brzmienia art. 5 ust. 3 ustawy. Jest to poprawka dziewiąta w druku nr 163Z.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Przypominam, że pan senator Tadeusz Rewaj wnosił o dodanie w art. 5 ust. 3 po wyrazach: „towarów i usług konsumpcyjnych” wyrazów: „o co najmniej 6 punktów procentowych rocznie”.

Poprawka zakłada wzrost prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w latach 1996–1998 w stopniu wyższym niż wskaźnik zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych, o co najmniej 6 punktów procentowych rocznie.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 78 senatorów za wnioskiem głosowało 48, przeciw – 14, wstrzymało się od głosu 15, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 75**).

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem mniejszości połączonych komisji o skreślenie ust. 1 w art. 7 ustawy. Jest to poprawka dziesiąta w druku nr 163Z.

Poprawka ma na celu przeprowadzenie podziału środków rezerwy na podwyżki wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych i limitu wynagrodzeń dla jednostek, o których mowa w art. 6 pkt 3, na części budżetowe z klasyfikacją na działy przez parlament.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 79 senatorów za wnioskiem głosowało 12, przeciw – 57, wstrzymało się 9, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 76**).

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia w art. 8 ust. 1 ustawy. Jest to poprawka jedenasta w druku nr 163Z.

Przypominam, że mniejszość połączonych komisji wносиła o zastąpienie w ust. 1 art. 8 wyrazów: „art. 5 ust. 3” wyrazami: „art. 5 ust. 4”.

Poprawka ma na celu przytoczenie właściwego odesłania do wskazanego artykułu ustawy.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

W obecności 78 senatorów za przyjęciem wniosku głosowało 70 senatorów, 2 było przeciw, 6 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 77**).

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem połączonych komisji o zmianę brzmienia art. 10 ustawy. Jest to punkt dwunasty w druku nr 163Z.

Przypominam, że połączone komisje wnoszą o wprowadzenie następującej poprawki w tym przepisie: „w art. 10 wyrazy: «art. 7 ust. 2 pkt 1 i 2» zastępuje się wyrazami: «art. 7 ust. 2»”.

Poprawka oznaczona numerem dwunastym ma na celu przytoczenie właściwego odesłania do wskazanego artykułu ustawy.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 79 senatorów za przyjęciem wniosku głosowało 74, 1 był przeciw, 4 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 78**).

Stwierdzam, że wniosek został przyjęty.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem mniejszości połączonych komisji o skreślenie art. 14 ustawy. Jest to zawarte w punkcie trzynastym z druku nr 163Z.

Poprawka przyjmuje za podstawę do określenia środków i limitów na wynagrodzenia sędziów Sądu Najwyższego i sądów powszechnych zasady określone w państwowej sferze budżetowej.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

(wicemarszałek S. Jurczak)

W obecności 79 senatorów za przyjęciem wniosku głosowało 15, 50 było przeciw, 14 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 79**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba nie przyjęła wniosku

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem mniejszości połączonych komisji o skreślenie art. 15 ustawy. Jest to poprawka czternasta w druku nr 163Z.

Poprawka ta przyjmuje za podstawę do określenia środków i limitów na wynagrodzenia sędziów Sądu Najwyższego i sądów powszechnych zasady określone w państwowej sferze budżetowej.

Chciałbym poinformować, że w przypadku przyjęcia poprawek trzynastej i czternastej w art. 3 ust. 1 pkt 2 wyrazy: „oraz 14-10” zastępuje się wyrazami: „oraz 16-20” i zmienia się numerację kolejnych artykułów ustawy.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 79 senatorów za przyjęciem wniosku głosowało 16 senatorów, 53 było przeciw, 10 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 80**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba nie przyjęła wniosku.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, wraz z przyjętymi przez Wysoki Senat wnioskami.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem projektu uchwały w całości wraz z przyjętymi przez Senat wnioskami, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw przyjęciu projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 79 senatorów za uchwałą głosowało 61 senatorów, 15 było przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 81**).

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

Chciałem zapytać panie i panów senatorów, czy ogłaszamy przerwę na obiad, czy prowadzimy obrady bez przerwy?

(Głosy z sali: Nie! Tak! Nie!).

Chciałem państwu powiedzieć, że obrady trwają już cztery godziny.

(Głos z sali: Jest jeszcze jedna prosta ustawa.)

Wobec tego **powracamy do punktu szóstego** porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zasiłkach rodzinnych i pielęgnacyjnych.

Przypominam, że debata nad tym punktem została zakończona i możemy przystąpić do głosowania.

Przypominam, że w tej sprawie zostały przedstawione następujące wnioski:

— wniosek Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia oraz Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych o przyjęcie ustawy bez poprawek;

— wniosek mniejszości Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia o wprowadzenie poprawki do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek, a następnie, w wypadku odrzucenia tego wniosku, nad wnioskiem o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez Komisję Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisję Polityki Społecznej i Zdrowia projektem uchwały w sprawie ustawy o zasiłkach rodzinnych i pielęgnacyjnych, w którym wnoszą one o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Przypominam, że tekst tej uchwały zawarty jest w drukach nr 164A i 164B.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw jego przyjęciu, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki. Dziękuję.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 71 senatorów, za przyjęciem ustawy bez poprawek głosowało 59 senatorów, 11 było przeciw, 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 82**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zasiłkach rodzinnych i pielęgnacyjnych.

Panie i Panowie Senatorowie, muszę ogłosić godzinną przerwę, bo nie ma druków. W ogóle wszystkie zgłoszone poprawki nie są jeszcze niesione i nie ma jeszcze druków.

Wobec tego ogłaszam przerwę do godziny 16.00.

(Przerwa w obradach od godziny 15 minut 08 do godziny 16 minut 12)

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Wracamy do punktu siódmego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

Przypominam, że debata nad tą ustawą została już zakończona. Jednocześnie chciałbym przypomnieć, że w trakcie dyskusji zostały złożone wnioski o charakterze legislacyjnym.

Informuję, że w przerwie w obradach odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych i Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, które ustosunkowały się do zgłoszonych w trakcie debaty wniosków.

Przypominam, że zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy komisji i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, pana senatora Pawła Jankiewicza, i proszę o przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

(Głos z sali: Nie ma pana senatora.)

Nie widzę pana senatora.

W takim razie poproszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji, pana senatora Piotra Łukasza Juliusza Andrzejewskiego.

(Głos z sali: Nie ma pana senatora.)

Nie ma pana senatora.

Poproszę więc o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji, pana senatora Zdzisława Jamrużka.

Możemy prosić, Panie Senatorze?

Senator Zdzisław Jamrużek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Z upoważnienia sporej mniejszości połączonych komisji zgłaszam poprawkę do art. 27, mówiącego, komu prawo do zasiłku nie przysługuje i w jakich przypadkach.

Wniosek, który zgłaszam, wprowadza do katalogu przypadków, w których zasiłek nie przysługuje bezrobotnemu, dodatkowy ust. 4, mówiący o tym, że bezrobotnemu nie przysługuje zasiłek, jeżeli u ostatniego pracodawcy wypowiedział umowę o pracę albo umowa ta została rozwiązana na mocy porozumienia stron, na jego wniosek i w przypadku innych wyłączeń, które panie i panowie senatorowie macie w tekście.

Zdarza się bowiem, że pracownikom, którzy mają być zwolnieni z pracy z własnej winy, pracodawca daje szansę zwolnienia na własną prośbę, co daje zwolnionemu prawo do zasiłku. Nadto inni pracownicy podejmują pracę tylko po to, aby nabyć lub ponownie nabyć prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Aby to osiągnąć wystarczy przepracować pół roku przy pracach interwencyjnych, robotach publicznych czy w normalnym

zakładzie pracy. Z praktykami tymi spotykamy się coraz powszechniej. Zwracają na to uwagę wyborcy, pracownicy, pracodawcy, organizatorzy robót publicznych i wreszcie sami bezrobotni.

Intencją poprawki jest zapobieganie wykorzystywaniu dobrodziejstw wynikających z ustawy przez osoby, które stają się bezrobotnymi z własnej woli, gdyż z samego tylko bycia bezrobotnym czerpią większe korzyści, aniżeli ze stałej pracy. Mieści się to w sferze patologii społecznej, nie chcę tego nazywać dosadniej.

W czasie posiedzenia połączonych komisji proponowana poprawka uzyskała duże poparcie, bowiem nie przeszła różnicą tylko 2 głosów. Za poprawką głosowało 6 senatorów, a tylko 8 było przeciwnych.

Pragnę przypomnieć, że inicjatorami tej poprawki są pani senator Grażyna Ciemniak i Stanisław Kochanowski, którzy zgłosili ją podczas wczorajszej debaty. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji pana senatora Piotra Łukasza Juliusza Andrzejewskiego.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

(Głos z sali: Mniejszość...)

Tak, mniejszość. Nie ma sprawozdawcy większości.

Senator Piotr Andrzejewski:

Wobec nieobecności sprawozdawcy większości, pozwolicie państwo, że – zgodnie z upoważnieniem marszałka – wyprzedzę jego głos, wnosząc o uwzględnienie wniosków, które zyskały poparcie mniejszości dwóch komisji: Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia.

Pierwszy wniosek jest zbieżny z tym, co było na pewno przedmiotem państwa szczególnej uwagi, mianowicie z opinią rzecznika praw obywatelskich, pana profesora Tadeusza Zielińskiego, który opublikował osobny i znaczący esej w „Rzeczypospolitej” z 5 grudnia 1993 r. W należyty sposób uzasadnia on zmianę treści art. 1 ust. 1. Jak to się wyklada?

Otóż obecnie ustawa mówi, co określa. A określa zadania państwa. Według naszej propozycji ma ona określać nie zadania, ale obowiązki państwa. Proponujemy zapisać w niej, że to nie ustawa określa zadania państwa, że państwo nie ma w tym zakresie żadnego normatywnego zobowiązania, lecz że jest zobowiązane realizować zadania na rzecz rozwoju zatrudnienia oraz przeciwdziałania bezrobociu i łagodzenia jego skutków poprzez dążenie do pełnego i racjonalnego zatrudnienia.

(senator P. Andrzejewski)

Niektórzy mówią, że są to echa systemu socjalistycznego, państwa opiekuńczego. Tak jednak nie jest. Myślę, że wszyscy mamy poczucie odpowiedzialności i zamiar stworzenia jak największej liczby norm, które, mając na uwadze wspólne dobro, realizowałyby przede wszystkim podstawowe standardy praw człowieka w dziedzinie socjalnej, kulturalnej i społecznej. Zmierzamy właśnie do tego, aby zapisać nie tylko jak ma działać ustawa, ale też co ma robić państwo.

Jeżeli chodzi o następny zestaw wniosków, to dotyczy on zmiany w całej ustawie gwarancji, które mówią o szkoleniu, zapewnieniu przyszłości oraz trosce o bezrobotnych i ludzi poszukujących pracy.

Bardzo bym chciał, żeby pani senator Ciemiak i pan senator Kochanowski też mnie posłuchali, jest to bowiem dla mnie bardzo istotna sprawa. I tak na sali jest niska frekwencja, chciałbym więc, żeby to dotarło przynajmniej do tych państwa, którzy są obecni. Byłbym więc bardzo wdzięczny za chwilę uwagi.

Jest zatem propozycja mniejszości obu komisji, żeby te gwarancje i szkolenia, wyraz troski o przyszłość ludzi, którzy mają być bezrobotni, nie były ograniczane tylko do aktualnie bezrobotnych, ale żeby objęły również tych, którzy poszukują pracy i którym grozi bezrobocie, którzy są w trakcie wypowiedzeń, reorganizacji czy zwolnień zbiorowych. Takie sprawy sygnalizuje się w drodze transformacji ustrojowej dużo wcześniej. Ludzie wtedy zaczynają szukać pracy. Są już sfrustrowani, choć właściwie mają jeszcze pracę. I już wówczas powinna przejawić się opiekuńcza rola państwa realizującego cele, o których mówimy. Wynika to z założeń ideowych państwa, które jest nie tylko opiekuńcze, ale które przede wszystkim zapewnia realizację swoich celów z pewnym wyprzedzeniem. Stąd kilka poprawek, według których ustawowymi rozwiązaniami dotyczącymi bezrobotnych zostają też objęci ludzie poszukujący pracy. I takie jest *ratio*, taki jest cel tych poprawek.

Dalej są bardziej szczegółowe poprawki proponowane przez mniejszość. Może omówię je po kolei. Duża część poprawek większości jest akceptowana i popierana przez mniejszość, ale będzie o tym jeszcze mówił przedstawiciel większości komisji. Ja natomiast ograniczę się do poprawek mniejszości połączonych komisji.

W art. 24 w ust. 4 mowa jest o szczególnych uprawnieniach osób, które przekroczyły pewien określony wiek, w przypadku kobiet 55 lat, w przypadku mężczyzn 60 lat. Ale są przecież inne zapisy o prawie do wcześniejszej emerytury, chociażby w przypadku pracy w szczególnie trudnych warunkach. I tu należałoby zapisać, że

tam, gdzie są te uprawnienia, w razie rozwiązania stosunku pracy bez dostatecznych gwarancji trzeba byłym pracownikom również zagwarantować uprawnienia do zasiłku, o których mowa w tym przepisie.

Następna sprawa to problem dodania po ust. 5 nowego ust. 6, który brzmiałby: „w rejonach administracyjnych, gminach, które utraciły status rejonu zagrożonego szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio przez okres 12 miesięcy od dnia utraty tego statusu”. Łączy się to ze zwiększeniem szans dla ludzi, którzy znaleźli się w tej szczególnej sytuacji.

Kontrowersje budzi propozycja mniejszości skreślenia pktu 3 w art. 27, mówiącym komu i kiedy nie przysługuje zasiłek. Prawo do zasiłku nie przysługiwałoby bezrobotnemu, który u ostatniego pracodawcy spowodował rozwiązanie ze swej winy stosunku pracy, czyli stosunku służbowego, bez wypowiedzenia. Trzeba się na coś świadomie zdecydować. Na tle obowiązującego stanu prawnego byłoby tak, że ten, kto porzuca pracę, zachowywałby prawo do zasiłku jako bezrobotny, natomiast ten, kto z jakichś względów, na przykład z powodu narażenia się szefowi, zostanie obciążony rozwiązaniem stosunku pracy tylko jako pretekstem, nim wyjaśniłby to przed sądem, byłby pozbawiony prawa do zasiłku, czyli zostałby pozbawiony doraźnego zapewnienia podstawowych potrzeb życiowych. Wydaje mi się, że skoro porzucenie pracy nie jest karane pozbawieniem prawa do zasiłku, to tym bardziej nie powinny tego powodować sytuacje, o których mówiłem.

Wniosek mniejszości połączonych komisji dotyczy również elementu, który jest zapisany w poprawce dziesiątej i który się pokrywa z tym, o czym mówiłem przed chwilą, czyli z przedłużeniem tego okresu do 12 miesięcy. Wniosek mniejszości połączonych komisji mówi o tym, że przy zatrudnieniu przez 15 lat w szczególnych warunkach również przewiduje się uprzywilejowany wiek – 50 lat dla kobiet i 55 lat dla mężczyzn.

Dosyć istotna jest propozycja skreślenia w art. 35 ust. 1. Zdaniem mniejszości ustęp ten, brzmiący: „w rejonach administracyjnych, gminach, w których stopa bezrobocia nie przekracza połowy średniej stopy bezrobocia w kraju, okres pobierania zasiłku może być skrócony do 6 miesięcy”, powoduje powstawanie odpowiedzialności zbiorowej. Nie można stosunków pracowniczych traktować na zasadzie statystyki i uprawnień. Jeżeli okres ten może być skrócony do 6 miesięcy, to zasada równości wobec prawa i uznaniowości powinna dotyczyć konkretnych sytuacji, a nie wielkości statystycznych. Uważamy, że jest to niegodne w państwie sprawiedliwości społecznej, w państwie równości wobec prawa, a tym samym niegodne z zasadą państwa prawa.

(senator P. Andrzejewski)

Podobnie wygląda sprawa ust. 2, co już było tutaj sygnalizowane. Połączone komisje wnoszą o skreślenie ust. 2. Wydaje się, że wychodząc z tych samych przesłanek, trzeba skreślić ust. 1.

Niezwykle istotną rzeczą są również uprawnienia do opinii, która powinna towarzyszyć specjalnym formom dotyczącym zatrudniania, o których jest mowa w art. 50. Mamy tutaj do czynienia z zezwoleniem i zgodą na zatrudnianie przez organy administracji państwowej bez konsultacji i ocen reprezentatywnych związków zawodowych.

Doświadczaliśmy tego jeżdżąc na Zachód, doświadczają teraz tego pracownicy będący w trudnej sytuacji w Polsce. Mamy do czynienia z uzdrowicielami, lekarzami zakładającymi w ramach działalności gospodarczej rozmaite formy pomocy społecznej, zespołami artystycznymi albo pseudoartystycznymi. Przybywają do Polski i eliminują Polaków z rynku pracy. Zadowolają się niższymi zarobkami i są bardziej konkurencyjni od obywateli polskich. Dlatego wydaje mi się, że niezbędna jest nie tylko zgoda organu rządowego, ale także organu związkowego, zwłaszcza jeśli chodzi o art. 51 ust. 3.

Wniosek mniejszości połączonych komisji dotyczy również takiej kwestii, jak szukanie środków dla samego Funduszu Pracy. Stąd wziął się zapis nowego art. 70, który proponuje mniejszość połączonych komisji, aby podatek od gier, stanowiący dochód budżetu państwa, podlegał jednocześnie, też w minimalnym zakresie, redystrybucji na rzecz Funduszu Pracy. Nie dotyczy to wyjątku, który stanowi ustawa o odpisach na szczególny fundusz od totalizatora sportowego, bo to jest *lex specialis*, które nie stoi w sprzeczności z tym zapisem. Jest też przejawem troski.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Panie Senatorze, bardzo przepraszam, chciałbym przerwać.

Bardzo prosiłbym panie i panów senatorów, żeby nie opuszczać sali. W tej chwili nie ma *quorum*, co się nie zdarzyło w całej historii Senatu. Bardzo prosiłbym nie opuszczać sali, gdyż będziemy uchwalać ustawę pilną. Nie ma możliwości przedłużenia tego trybu.

Proszę bardzo, Panie Senatorze. Przepraszam, że przeszkodziłem.

Senator Piotr Andrzejewski:

W szczególności proszę o ocenę tego z myślą o dalszej ochronie pracowników będących w ciężkiej sytuacji życiowej, przed wyjątkami pozbawiającymi ich przesłanek, które pozwalają im w najcięższym okresie, na zasadzie równości wobec prawa, korzystać z uprawnień, z któ-

rych korzystać będą także inni bezrobotni. Dziękuję.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, pana senatora Pawła Jankiewicza, i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Paweł Jankiewicz:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Przede wszystkim przepraszam za spóźnienie spowodowane, nazwijmy to, drobną niedyspozycją, ale wszystko poszło szybciej niż myślałem.

Szanowni Państwo, ponieważ proszono mnie o to, będę mówił, jak zwykle, krótko. Chciałem państwu zarekomendować w imieniu połączonych komisji: Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia przyjęcie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu z poprawkami, które w druku nr 165Z wymienione są na stronie pierwszej.

Z uwagi na to, że występując poprzednio tylko w imieniu Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, bardzo dokładnie, precyzyjnie uzasadniałem szereg poprawek, pozwólcie państwo, iż ograniczę się tylko do tych, które w tej chwili rekomenduję w imieniu połączonych komisji.

Dotyczy to poprawki czwartej do art. 6, gdzie w ust. 3 proponujemy, aby kierownik rejonowego urzędu pracy mógł na mocy odpowiedniego porozumienia przekazać część swoich uprawnień na rzecz jednostek samorządu terytorialnego. Uważamy, że wysuwane ze strony samorządów postulaty, aby przekazać im część środków, a one same zagospodarowałyby je w sposób bardzo racjonalny, mogą przy przyjęciu takiego zapisu być zrealizowane.

Również nową poprawką jest poprawka siódma do art. 13, gdzie w ust. 3 proponujemy sprecyzować, że prawo do zasiłku utraci również osoba, która uzyskała w miesiącu dochód w wysokości połowy najniższego wynagrodzenia lub wyższy. Poprawka ta ma na celu uporządkowanie wszelkich okoliczności, które powodują utratę tego prawa.

Jeżeli chodzi o pozostałe poprawki, to uzasadniałem je, przypominę, bardzo dokładnie poprzednio, dlatego w tej chwili, oszczędzając państwa czas, nie będę już ich relacjonował. Dziękuję.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Chciałem przypomnieć, że wnioski oprócz mniejszości komisji zgłosili: pan senator Zbyszko Piwoński, pani senator Zdzisława Janowska, pani senator Grażyna Ciemniak, pan senator Stanisław Kochanowski, pan senator Ryszard Gibuła i pan senator Marcin Tyrna. Pytam wnioskodawców, czy chcą jeszcze zabrać głos?

Bardzo proszę, Panie Senatorze. Pan senator Zbyszko Piwoński.

Senator Zbyszko Piwoński:

Spośród kilku wniosków, które wczoraj zgłaszałem – a właściwie już dzisiaj, bo to już było po północy – z części sam zrezygnowałem w czasie posiedzenia połączonych komisji, a jeden został przez nie uwzględniony.

Pozostał jeszcze jeden – wniosek czwarty. Chciałbym zwrócić na niego uwagę państwa senatorów, ponieważ dotyczy on umocowania prawnego takiej instytucji, jaką są kluby pracy. Powstawały one bardzo żywiołowo z różnej inicjatywy w chwili, gdy wystąpiło w naszym kraju zjawisko bezrobocia. Do tej pory nie znalazły swojego umocowania prawnego, a tego oczekują. Jest już ich ponad 200 i myślę, że nadal będą powstawały. Mogą stanowić swojego rodzaju filię rejonowych urzędów pracy i mieć możliwość szerokiego oddziaływania bezpośredniego w zakresie edukacji i przysposobienia do przyszłych obowiązków.

Stąd wnoszę, ażeby w ust. 13 w art. 6 zmienić bardzo enigmatyczne sformułowanie: „inicjuje i wspiera” na konkretne: „powołanie we współdziałaniu z samorządami terytorialnymi klubów pracy i wspieranie ich działalności”, co nada im właściwą rangę i umocuje prawnie w naszym życiu publicznym. Dziękuję.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Czy ktoś jeszcze z panów wnioskodawców senatorów chciałby zabrać głos? Nie widzę.

Wobec tego będziemy głosować. Bardzo proszę panie i panów senatorów o wzięcie dźwięku nr 160Z i kontrolowanie ze mną wszystkiego, bo nie mam rozpiski. Będziemy głosować na podstawie tego, co mam. Wszystkie poprawki po kolei. Jeśli będą takie, które się wykluczają, to zapowiem je.

Przechodzimy do głosowania w sprawie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

Przypominam, że połączone komisje, mniejszość połączonych komisji oraz senatorowie wnioskodawcy wnosili o wprowadzenie poprawek do ustawy. Przypominam też, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu zostaną prze-

prowadzone głosowania nad wnioskami, według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do poprawki pierwszej. „W art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie: «Państwo obowiązane jest realizować zadania na rzecz rozwoju zatrudnienia oraz przeciwdziałania bezrobociu i łagodzenia jego skutków, dążąc do pełnego i racjonalnego zatrudnienia»”.

Wprowadzenie tego zapisu zobowiązuje państwo do prowadzenia skutecznej polityki zatrudnienia, a więc także przeciwdziałania bezrobociu. Ma na celu zamieszczenie na samym wstępie zasady generalnej przed rozwiązaniami szczegółowymi, które składają się na treść ustawy.

Przypominam, że po przegłosowaniu i przyjęciu tej poprawki zostanie wykluczone głosowanie nad poprawką drugą.

Proszę nacisnąć przycisk obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem przedstawionej przeze mnie poprawki, proszę nacisnąć przycisk „za” i podnieść rękę.

Kto jest przeciwny, proszę nacisnąć przycisk „przeciw” i podnieść rękę.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 56 senatorów za poprawką głosowało 9 osób, przeciwnych było 40 osób, 5 wstrzymało się od głosu, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 83).**

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Wobec tego głosujemy poprawkę drugą. Zgodnie z nią w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „Ustawa określa zadania państwa w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i łagodzenia jego skutków, zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych osób poszukujących pracy”.

Poprawka ta mówi o tym, że ustawa – jak wynika z jej przedmiotu określonego tytułem – stanowi między innymi o przeciwdziałaniu bezrobociu. W art. 1 zatem powinno to znaleźć odzwierciedlenie, temu służy poprawka polegająca na uzupełnieniu art. 1 ust. 1.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pań i panów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosowania, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 58 senatorów za poprawką głosowało 11, przeciwnych było 40 osób, 6 wstrzymało się od głosu, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 84).**

(wicemarszałek S. Jurczak)

Poprawka nie została przyjęta.

Głosujemy poprawkę trzecią „a”. W ust. 1 w pktcie 2 w zdaniu wstępnym po wyrazach: „z zastrzeżeniem litery «g»” dodaje się wyrazy: „i litery «i»” oraz dodaje się literę „i” w brzmieniu: „Jest osobą samotnie wychowującą dziecko lub pozostającą we wspólnym gospodarstwie domowym z bezrobotnym lub osobą wymagającą stałej opieki, której sytuacja pozwala na podjęcie zatrudnienia tylko w niepełnym wymiarze czasu pracy, co najmniej w 1/3 wymiaru czasu pracy, obowiązującego w danym zawodzie lub służbie”.

Poprawka ta ma znaczenie, gdyż w przepisie definiującym pojęcie bezrobotnego pominięte zostały osoby, którym sytuacja życiowa, zwłaszcza rodzinna, pozwala na podjęcie zatrudnienia jedynie w niepełnym wymiarze czasu pracy. Uzupełnienie przepisu zmierza do zapobiegania dyskryminacji tych osób.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pan i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

W obecności 58 senatorów za poprawką głosowało 15, przeciwne były 32 osoby, a 11 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 85)**.

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka trzecia „b”: „w art. 2 ust. 3 po wyrazie: «bezrobotnego» dodaje się wyrazy: «lub poszukującego pracy»”.

Dodanie w art. 2 ust. 3 wyrazów: „lub poszukującego pracy” ma na celu uzupełnienie przepisu, w którym mowa tylko o bezrobotnym. Pojęcia te w rozumieniu ustawy nie są tożsame, intencją zaś zawartą we wniosku jest, by obie te grupy osób objęte były możliwie taką samą opieką i pomocą urzędów pracy. To samo wyjaśnienie dotyczy wniosków, czyli poprawek ósmej i dziewiątej „a”.

Ale jeżeli ta poprawka przeszłaby, to znaczyłoby, że przegłosowaliśmy już wtedy i poprawkę dziewiątą „a”. Więc głosujemy łącznie. W związku z poprawką trzecią „a” głosujemy zarazem poprawkę ósmą i dziewiątą „a”.*

* „w art. 14 w zdaniu wstępnym po wyrazie: «bezrobotnym» dodaje się wyrazy: «lub poszukującym pracy» oraz w pktach 1 i 6 po wyrazie: «bezrobotnych» dodaje się wyrazy: «i poszukujących pracy»”

„w art. 15 w ust. 1 po wyrazie: «bezrobotnych» dodaje się wyrazy: «lub poszukujących pracy»”

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pan i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 58 senatorów za poprawką głosowało 9, przeciwnych było 41 osób, a 8 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 86)**.

Poprawka nie została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania poprawki czwartej. „Artykuł 6 ust. 1 pkt 13 otrzymuje brzmienie: «powoływanie we współdziałaniu z samorządami terytorialnymi klubów pracy i wspierania ich działalności»”.

Poprawka ma na celu rozszerzenie zadań kierownika rejonowego urzędu pracy o powoływanie, wspólnie z samorządami terytorialnymi, klubów pracy oraz wspieranie ich działalności.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pan i panów senatorów, jest za przyjęciem wyżej wymienionej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 57 senatorów za poprawką głosowało 18, przeciwnych było 25 osób, a 14 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 87)**.

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka czwarta „b”: „w art. 6 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: «Kierownik rejonowego urzędu pracy może na mocy odpowiedniego porozumienia część swoich uprawnień przekazać, delegować, na rzecz jednostek samorządu terytorialnego jako zadania zlecone»”.

Poprawka polegająca na dodaniu nowego ust. 3, ma na celu umożliwienie przekazania przez kierownika rejonowego urzędu pracy części swoich uprawnień na rzecz samorządu terytorialnego.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pan i panów senatorów, jest za przyjęciem wyżej wymienionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Przy obecności 56 senatorów za poprawką głosowało 50, przeciwne były 3 osoby, 2 senatorów

(wicemarszałek S. Jurczak)

rów wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 88).**

Poprawka została przyjęta.

Uwaga, poprawki piątą i szóstą, które dotyczą art. 7 i art. 8, można głosować łącznie: „w art. 7 ust. 2 dotychczasowy pkt 4 oznacza się jako pkt 1, a dotychczasowy pkt 1 oznacza się jako pkt 4; w art. 8 ust. 2 dotychczasowy pkt 4 oznacza się jako pkt 1, a dotychczasowy pkt 1 oznacza się jako pkt 4”.

Poprawki zgłoszone do art. 7 i art. 8 mają ten sam cel. Jest nim zamieszczenie wśród zadań rad zatrudnienia funkcji inspirowania przedsięwzięć, zmierzających do pełnego i racjonalnego zatrudnienia przed wszystkimi innymi zadaniami. To inspirowanie działań jest bowiem pierwszoplanowe i miejsce, w którym jest usytuowane w wyszczególnieniu zadań rady zatrudnienia, nie jest obojętne.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wyżej wymienionej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto z pań i panów senatorów jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 57 senatorów za poprawką głosowało 53, przeciwko była 1 osoba, a 3 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 89).**

Poprawka została przyjęta.

Głosujemy poprawkę siódmą. Poprawkę siódmą „a” i siódmą „b” należy głosować łącznie: „w art. 13 w ust. 3 dodaje się nowy pkt 2 w brzmieniu: część oznaczona literą «a» – «uzyskała w miesiącu dochód w wysokości połowy najniższego wynagrodzenia lub wyższy» i część oznaczona literą «b» – «dotychczasowe pkty 2–6 oznacza się jako pkt 3–7»”.

Poprawka w art. 13, polegająca na dodaniu w jego ust. 3 dodatkowego punktu, ma na celu nie budzące wątpliwości wyrażenie zasady, że status bezrobotnego utraci osoba, która w miesiącu uzyskała dochód w wysokości połowy najniższego wynagrodzenia albo wyższy. Wprawdzie można dojść do tego wniosku przez wykładnię logiczną innych przepisów ustawy – zwłaszcza art. 26 ust. 1 pkt 2 – jednakże intencją wniosku jest jasne i jednoznaczne określenie tej podstawowej kwestii.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem omówionej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki. Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 56 senatorów za przyjęciem wniosku głosowało 53 senatorów, nikt nie był przeciw, 3 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 90).**

Stwierdzam, że wniosek został przyjęty.

Poprawka ósma została przegłosowana łącznie z poprawką trzecią w części oznaczonej literą „b” i dziewiątą w części „a”. Przegłosowane zostały również poprawki trzecia w części „b” i ósma.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką dziewiątą w części oznaczonej literą „b”: „w art. 15 ust. 2 wyrazy: «koszt tego szkolenia nie przekroczy dwukrotnego przeciętnego wynagrodzenia» skreśla się”.

Poprawka zmierza do nieograniczania koniecznych kosztów szkolenia do dwukrotnego przeciętnego wynagrodzenia, a to ze względu na różnorodność i odmienny koszt szkoleń, które mogą ułatwić zatrudnienie absolwenta.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem omówionej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki. Dziękuję.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki. Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 55 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 5 senatorów, 43 było przeciw, 7 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 91).**

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta przez Wysoką Izbę.

Będziemy głosować teraz nad poprawką dziesiątą: „w art. 24 ust. 4 po wyrazach: «60 lat – mężczyzna» dodaje się wyrazy: «a przy zatrudnieniu przez 15 lat w szczególnych warunkach wiek 50 lat – kobieta, 55 lat – mężczyzna»”.

Celem poprawki do art. 24 ust. 4 jest obniżenie wieku wymaganego do uzyskania świadczeń – u kobiet do lat 50, a u mężczyzn do lat 55, o ile są to osoby, które przepracowały co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem omówionej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o podanie wyników.

Na obecnych 55 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 6 senatorów, 44 było przeciw, 5 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 92**).

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką dziesiątą, z tym że części oznaczone literami „b” i „c” należy głosować łącznie.

Poprawka dziesiąta w części „b”: „w art. 24 po ust. 5 dodaje się nowy ust. 6 w brzmieniu: «W rejonach administracyjnych (gminach), które utraciły status rejonu zagrożonego szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio przez okres 12 miesięcy od dnia utraty tego statusu»”.

I poprawka dziesiąta w części „c”: „dotychczasowe ust. 6 i 7 oznacza się jako ust. 7 i 8”.

Celem, który ma być osiągnięty przez dodanie w przepisie nowego ust. 6, jest objęcie dodatkową ochroną osób, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładów pracy w rejonie, który był uprzednio uznany za zagrożony szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, lecz status ten utracił. Zmiana ma tym osobom zagwarantować świadczenia przez okres 12 miesięcy od dnia utraty tego statusu przez rejon ich zamieszkania.

Poprawka dziesiąta w części oznaczonej literą „c” ma charakter redakcyjny.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem omówionej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 56 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 51 senatorów, 3 było przeciw, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 93**).

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką jedenastą, w części oznaczonej literą „a” – „ art. 25

w ust. 11 wyrazy: «za który przysługuje zasiłek» skreśla się”.

Zmiana polegająca na wykreśleniu w art. 25 ust. 11 wyrazów: „za który przysługuje zasiłek” ma na celu nadanie przepisowi cech przejrzystości i jasności. Pozostawienie tych wyrazów w przepisie może doprowadzić do błędnej interpretacji intencji ustawodawcy.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem omówionej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się o głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki. Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 56 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 56 senatorów. (**Głosowanie nr 94**).

Stwierdzam, że poprawka została przez Wysoką Izbę przyjęta.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką jedenastą w części oznaczonej literą „b” – „, w art. 25 dodaje się ust. 12 w brzmieniu: «osoba, która utraciła na okres nie dłuższy niż 180 dni status bezrobotnego, a w dniu kolejnej rejestracji spełnia warunki określone w art. 23, uzyskuje prawo do zasiłku na okres pomniejszony o poprzedni okres pobierania zasiłku»”.

Celem dodania w art. 25 nowego ust. 12 jest jasne rozstrzygnięcie uprawnień do świadczeń osoby, u której przerwy w posiadaniu statusu bezrobotnego i związanego z tym prawa do zasiłku były krótkie. Zmiana zmierza do pomniejszenia w takiej sytuacji kolejnego okresu pobierania zasiłku o poprzedni okres, w którym bezrobotny z zasiłku korzystał.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem omówionej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki. Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 57 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 54 senatorów, 1 był przeciw, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 95**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba poprawkę przyjęła.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką dwunastą. Chciałem powiedzieć, że w przypadku

(wicemarszałek S. Jurczak)

jej przyjęcia głosowanie nad poprawką trzynastą „b” byłoby już bezprzedmiotowe, jedno głosowanie wyklucza drugie.

Przypominam poprawkę dwunastą „a”: „w art. 27 ust. 1 pkt 3 skreśla się”, a poprawka dwunasta „b” mówi: „dotychczasowy pkt 4 oznacza się jako pkt 3”.

Skreślenie w art. 27 ust. 1 pktu 3 ma wyłączyć z katalogu przyczyn pozbawiających bezrobotnego prawa do zasiłku rozwiązanie z jego winy poprzedniego stosunku pracy bez wypowiedzenia.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki? Proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki?

Dziękuję, proszę o podanie wyników.

W obecności 57 senatorów za poprawką głosowało 7, przeciw – 45, wstrzymało się 5. (**Głosowanie nr 96**).

Stwierdzam, że Wysoka Izba poprawki nie przyjęła.

Głosujemy wobec tego część pierwszą poprawki trzynastej – „w art. 27 ust. 1 dodaje się nowy pkt 4 w brzmieniu: «u ostatniego pracodawcy wypowiedział umowę o pracę, albo umowa ta została rozwiązana na mocy porozumienia stron na jego wniosek. Nie dotyczy to rozwiązania umowy o pracę z powodu przeciwwskazań lekarskich do wykonywania dotychczasowej pracy, zmiany miejsca zamieszkania powodującego powstanie znacznej odległości od miejsca pracy albo innych ważnych udokumentowanych przyczyn osobistych i rodzinnych», a dotychczasowy pkt 4 oznacza się jako pkt 5”.

Uzupełnienie katalogu przyczyn pozbawiających bezrobotnego prawa do zasiłku zmierza do powiązania negatywnych skutków wynikających z ustawy z nie uzasadnionymi przyczynami rozwiązywania przez pracowników umów o pracę. Nie odnosi się to jednak do szczególnie trudnych sytuacji życiowych, co wszakże osoba zainteresowana musi udokumentować.

Konsekwencją uchwalenia poprawki trzynastej jest przyjęcie następującej poprawki do art. 25 ust. 8: „wyrazy «ust. 1 pkt 1–3» zastępują się wyrazami: «ust. 1 pkt 1–4»”.

Zwiększa się liczbę punktów.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wyżej wymienionej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

W obecności 57 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 39, przeciw było 11, a 7 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 97**).

Poprawka została przez Wysoką Izbę przyjęta.

Głosujemy poprawkę trzynastą w części „b”, jak państwo pamiętają, musimy ją głosować ze względu na to, że odrzuciliśmy poprawkę dwunastą.

„W art. 27 ust 1 dotychczasowy pkt 4 oznacza się jako pkt 5”.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 55 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 43, przeciw – 4, wstrzymało się 7 osób i 1 osoba nie głosowała. (**Głosowanie nr 98**).

Poprawka została przyjęta.

Głosujemy część drugą poprawki trzynastej: „w ust. 2 w pkt 1 wyrazy: «pkt 1–3» zastępują się wyrazami: «pkt 1–4»”.

Poprawka, ma charakter porządkowy.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wyżej wymienionej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 54 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 49, przeciw było 2, wstrzymały się 3 osoby. (**Głosowanie nr 99**).

Poprawka została przyjęta.

Będziemy głosować teraz poprawkę czternastą, część oznaczoną literą „a” stanowiącą, że: „w art. 35 skreśla się ust. ”1.

Ma ono na celu wyeliminowanie nadanych ustawą uprawnień Rady Ministrów względem skracania okresu pobierania zasiłku, gdy stopa bezrobocia w rejonie nie przekracza połowy średniej w kraju.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wyżej wymienionej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

(wicemarszałek S. Jurczak)

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 55 senatorów za poprawką głosowało 7, przeciw było 41, wstrzymało się 7. **(Głosowanie nr 100).**

Poprawka nie została przyjęta.

Będziemy głosować poprawkę czternastą, części oznaczone literami „b”, „c” i „d”, gdyż należy je głosować łącznie.

Część „b” stanowi, iż: „ust. 2 skreśla się”. Część „c” stanowi iż: „w dotychczasowym ust. 4 pktcie 2 wyrazy «i 2» skreśla się. Część „d” stanowi iż: „dotychczasowe ust. 3 i 4 oznaczają się jako ust. 2 i 3”.

Poprawki te zmierzają do odebrania uprawnień Radzie Ministrów do ograniczania prawa pobierania zasiłków jedynie do okresów poza sezonem w gminach, w których występuje znaczne nasilenie prac sezonowych. Części „c” i „d” poprawki czternastej mają charakter porządkowy.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Chciałem państwu powiedzieć, że było to dzisiaj nasze setne głosowanie.

Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 56 senatorów za przyjęciem poprawki głosowało 55, przeciw był 1, nikt się nie wstrzymał od głosu. **(Głosowanie nr 101).**

Poprawka została przyjęta.

Będziemy teraz głosować poprawkę piętnastą, części oznaczone literami „a” i „b” można głosować łącznie.

Poprawka dotyczy art. 50. Część „a” – „w ust. 1 po wyrazach: «urzędu pracy» dodaje się wyrazy: «za zgodą właściwej rady zatrudnienia»; część „b” – „w ust. 2 po wyrazach: «urzędów pracy» dodaje się wyrazy: «za zgodą właściwej rady zatrudnienia»”.

Poprawki w art. 50 mają uzależnić zatrudnienie cudzoziemców nie tylko od zgody urzędu pracy, ale też od zgody właściwych rad zatrudnienia.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przytoczonej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 56 senatorów, za poprawką głosowało 10, przeciw – 40, wstrzymało się od głosu 6 senatorów. **(Głosowanie nr 102).**

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Poprawka szesnasta, dotycząca ust. 3 w art. 51. Na końcu zdania dodaje się wyrazy: „za zgodą reprezentatywnych związków zawodowych”.

Poprawka w art. 51 zmierza do obwarowania zgody na zatrudnienie cudzoziemców lub powierzenia im wykonania usług artystycznych od uzyskania akceptacji reprezentatywnych związków zawodowych.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przytoczonej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny tej poprawce, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

W obecności 57 senatorów, za poprawką głosowało 6, przeciw – 50, wstrzymała się 1 osoba. **(Głosowanie nr 103).**

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Poprawka siedemnasta dotyczy art. 57 ust. 1: „w pktcie 18 skreśla się przecinek i dodaje wyrazy: «oraz utrzymaniem przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej w krajach, z którymi zawarte są umowy zatrudnienia»”.

Poprawka modyfikuje sposób wydatkowania środków funduszu przez dodanie do tego katalogu kosztów utrzymania przedstawicieli ministerstwa pracy w krajach, z którymi Polska zawarła umowy zatrudnienia.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przytoczonej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 56 senatorów za poprawką głosowało 7, przeciw – 46, wstrzymało się 3 senatorów. **(Głosowanie nr 104).**

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Głosujemy poprawkę osiemnastą. Zgodnie z nią art. 68 otrzymuje brzmienie: „W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. «kodeks postępowania

(wicemarszałek S. Jurczak)

administracyjnego – DzU z 1980 r. nr 9, poz. 26 i nr 27, poz. 111...” *.

(*Głosy z sali:* Nie.)
Nie czytać? Tak? Proszę państwa, mam tylko mówić, że głosujemy poprawkę osiemnastą? Przeczytam początek, dobrze? (*Głosy z sali:* Nie.)

Czy mam czytać, co poprawka oznacza? (*Głosy z sali:* Nie!)

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przytoczonej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 57 senatorów za poprawką głosowało 57, wstrzymujących się i przeciwnych głosów nie było. (**Głosowanie nr 105**).

Będziemy głosować poprawkę dziewiętnastą.

Tu też jest dużo do czytania... Proszę o cierpliwość, zaraz wszystko zapowiem.

Poprawkę dziewiętnastą i dwudziestą należy głosować łącznie**.

Może przeczytam, do czego one zmierzają. Zmiana w poprawce dziewiętnastej dotyczy ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych, a zmierza do pozyskania środków na zwiększenie Funduszu Pracy. Poprawka dwudziesta ma natomiast tylko charakter porządkowy.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przytoczonej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się, proszę o... (*Głos z sali:* Przeciw!) Przepraszam.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

* „... z 1982 r. Nr 7, poz. 55, Nr 45, poz. 289; z 1983 r. Nr 41, poz. 185; z 1984 r. Nr 34, poz. 183; z 1986 r. Nr 47, poz. 228; z 1987 r. Nr 21, poz. 123, Nr 33, poz. 186; z 1989 r. Nr 20, poz. 107; z 1990 r. Nr 34, poz. 201; z 1991 r. Nr 100, poz. 442, Nr 119, poz. 513) w art. 210 wyrazy: «Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz» skreśla się, a po wyrazach: «ubezpieczeń społecznych» skreśla się przecinek i dodaje się wyrazy: «oraz z zakresu zatrudnienia i bezrobocia».

** –, po art. 69 dodaje się nowy art. 70 w brzmieniu: «w ustawie z dnia 29 lipca 1992 r. o grach losowych i zakładach wzajemnych (DzU Nr 68, poz. 341, z 1993 r. Nr 28, poz. 127 i z 1994 r. Nr 98, poz. 472) art. 41 otrzymuje brzmienie: art. 41.1. Podatek od gier stanowi dochód budżetu państwa z zastrzeżeniem ust. 2. Art. 41.2. Połowę wpływów z podatków od gier, o których mowa w ust. 1, stanowi dochód Funduszu Pracy. Art. 41.3. Szczegółowe terminy i tryb rozliczeń z Funduszem Pracy określi w drodze rozporządzenia minister finansów w porozumieniu z ministrem pracy i polityki socjalnej.

– „dotychczasowe art. 70–80 oznacza się jako art. 71–79”.

W obecności 56 senatorów za poprawką głosowało 7, przeciw – 45, wstrzymało się od głosu 4 senatorów. (**Głosowanie nr 106**).

Wysoka Izba nie przyjęła tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania poprawki dwudziestej pierwszej: „art. 73 otrzymuje brzmienie...” * (*Głos z sali:* Może nie czytać całości, tylko komentarz...)

Nie czytać?

Poprawka do art. 73 dotyczy przepisu z grupy przepisów przejściowych. Ma ona rozbudować i uszczegółwić uregulowane w nim sprawy w celu wyeliminowania w przyszłości interpretacyjnych wątpliwości.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przytoczonej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 56 senatorów za poprawką głosowało 55, przeciw – nikt, wstrzymała się 1 osoba. (**Głosowanie nr 107**).

Wysoka Izba przyjęła poprawkę.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu...

(*Senator Grażyna Ciemniak:* Panie Marszałku...)

Proszę bardzo, Pani Senator.

Senator Grażyna Ciemniak:

Mam wniosek formalny. Została przyjęta poprawka trzynasta, dotycząca art. 27, gdzie dodano nowy pkt 4. W związku z tym w dwudziestej pierwszej poprawce w zapisie ust. 2 art. 73 zamiast: „w art. 27 ust. 1 pkt 1–3” powinno być: „w art. 27 ust. 1 pkt 1–4”.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

To jest tylko kolejność numeracji.

(*Senator Grażyna Ciemniak:* Ale to musi być zaprotokołowane, żeby zły zapis nie został przekazany do Sejmu.)

* „Art. 73.1. Zasiłki, zasiłki szkoleniowe oraz inne świadczenia przyznane bezrobotnym przed dniem wejścia w życie ustawy wypłaca się nadal, według dotychczas obowiązujących przepisów, z zastrzeżeniem ust. 2–4. Art. 73.2. Skrócenie okresu pobierania zasiłku, o którym mowa w art. 25 ust. 8 może nastąpić jedynie, gdy przyczyny wymienione w art. 27 ust. 1 pkt 1–3 wystąpiły po dniu wejścia w życie ustawy. Art. 73.3. Zasiłek w wysokości określonej w art. 24 ust. 2 przysługuje absolwentom zarejestrowanym w rejonowym urzędzie pracy po dniu wejścia w życie ustawy. Art. 73.4. Prawo do zasiłku i innych świadczeń przewidzianych dla bezrobotnych ustaje z dniem utraty statusu bezrobotnego”.

(senator T. Rzemykowski)

Mam nadzieję, że pani wniosek, a jest on słuszny, Biuro Legislacyjne uwzględni. To dotyczy tylko kolejności numeracji. Nie wiem, czy jest potrzeba głosowania tego wniosku. Możemy głosować, ale wszyscy chyba jesteśmy zgodni, że to jest tylko kwestia kolejności numerów.

Senator Grażyna Ciemniak:

To jest tylko formalny błąd, dlatego że w poprawce trzynastej już zapisano w pkt 2, że: „w ust. 2 pkt 2 wyrazy: «pkt 1-3» zastępuje się wyrazami: «pkt 1-4»». Czyli teraz jest to tylko formalna poprawka.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Pani Senator, serdecznie dziękuję za tę uwagę. Mam nadzieję, że jest w protokole i zostanie uwzględniona.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu wraz z przyjętymi przez Senat wnioskami.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 55 senatorów za uchwałą głosowało 50, przeciw nie głosował nikt, wstrzymało się 5 senatorów. **(Głosowanie nr 108)**.

Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

Informuję, że porządek dzienny trzydziestego piątego posiedzenia został wyczerpany.

Przystępujemy do oświadczeń i wystąpień senatorów poza porządkiem dziennym.

Przypominam, że zgodnie z art. 42 ust. 5 Regulaminu Senatu wystąpienie takie nie może trwać dłużej niż 3 minuty. Czy ktoś z panów senatorów pragnie zabrać głos?

Jako pierwszy zabierze głos pan senator Tadeusz Rzemykowski. Następnym mówcą będzie pan senator Stypuła.

Senator Tadeusz Rzemykowski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Moje wystąpienie kieruję do ministra środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa, pana Stanisława Żelichowskiego oraz do ministra przemysłu i handlu, pana Marka Pola. Wynika ono ze smutnego faktu, że w województwie pilskim,

pomimo dużego zalesienia brakuje surowca dla rozwiniętego tam przemysłu drzewnego.

W Pilskim funkcjonuje 800 jednostek gospodarczych, zajmujących się przetwórstwem drewna, zatrudniających łącznie 8 000 osób. Duże zakłady przemysłu drzewnego są w Złotowie, w Czarnkowie znajdują się Zakłady Płyt Pilśniowych i Wiórowych, rozwinięty jest także przemysł meblarski. Niestety, tym zakładom brakuje surowca, choć w Pilskim pozyskuje się jego duże ilości. Pilskiemu przemysłowi drzewnemu grozi więc upadek. Jest to istotne, gdy zważy się fakt, że w regionie nadnoteckim stan bezrobocia już dzisiaj jest bardzo wysoki, a ogólny stan gospodarki jest znacznie gorszy od przeciętnego.

Podnoszony przeze mnie problem był wielokrotnie zgłaszany przez zainteresowane firmy, przez wojewodę pilskiego i pilskich posłów, wciąż jednak nie jest rozwiązany. Jestem przekonany, że panowie ministrowie zechcą dokładnie zbadać tę sytuację i podejmą stosowną współpracę międzyresortową.

Nie uporządkowane stosunki rynkowe w Polsce nie są, niestety, wystarczającym regulatorem naszej gospodarki. Gospodarowanie surowcem drzewnym w kontekście funkcjonowania polskiego przemysłu wymaga zainteresowania panów ministrów, może nawet Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, gdyż sprawa jest nieco poważniejsza, niż jeszcze wczoraj myślałem.

Przeczytałem właśnie 48 numer związkowego „Tygodnika Popularnego” i tamże na stronie 12 jest artykuł pod wymownym tytułem: „Gdzie to drzewo?”, mówiący o zagrożeniu bytu barlineckiego kombinatu drzewnego, zatrudniającego ponad 1100 pracowników.

Wierzę, Panowie Ministrowie, że nie tylko otrzymam wyczerpującą odpowiedź, ale też, że przedstawiona tematyka zostanie rzetelnie rozpoznana. Wierzę też, że spróbujecie panowie podjąć rozsądne i efektywne decyzje. Dziękuję.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Jana Stypułę.

Senator Jan Stypuła:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Z uwagi na ograniczony czas i nasze zmęczenie, pozwolę sobie zrezygnować z relacji słownej. Proszę o dołączenie mego oświadczenia do protokołu.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję, Panie Senatorze. Będzie ono włączone do protokołu.

Proszę pana senatora sekretarza o odczytanie komunikatów.